

Bouwstenen rapportage Economische Visie Druten 2030
December 2021

Gemeente Druten

Inhoud

Bouwstenen rapportage

Bouwsteen 1: Druten in beeld 3

Bouwsteen 2: Economische structuur en werkgelegenheid 8

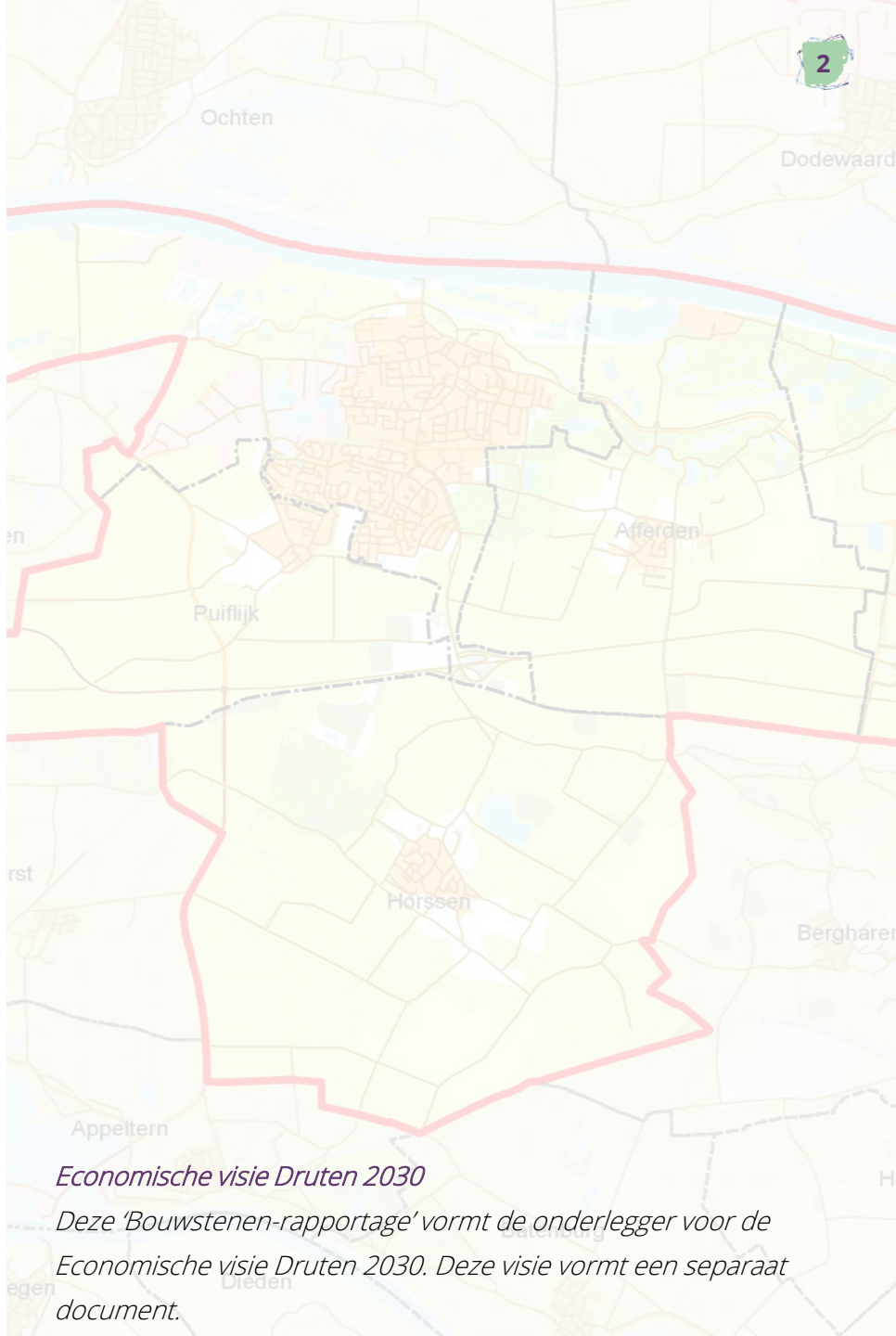
Hoofdstuk 3. Bouwsteen 3: Bedrijventerreinen 18
3.1 Bedrijventerreinen in beeld 19
3.2 Aanbod bedrijventerreinen: kwantitatief 20
3.3 Aanbod bedrijventerreinen: kwalitatief 23
3.4 Factsheets bedrijventerreinen 24

Bouwsteen 4: Centrum 34
4.1 Druten centrum 35

Bouwsteen 5: Toerisme en recreatie 38
5.1 Dag- en verblijfsrecreatie in beeld 39
5.2 De sector in beeld 40
5.3 Doelgroepen en leefstijlen 42

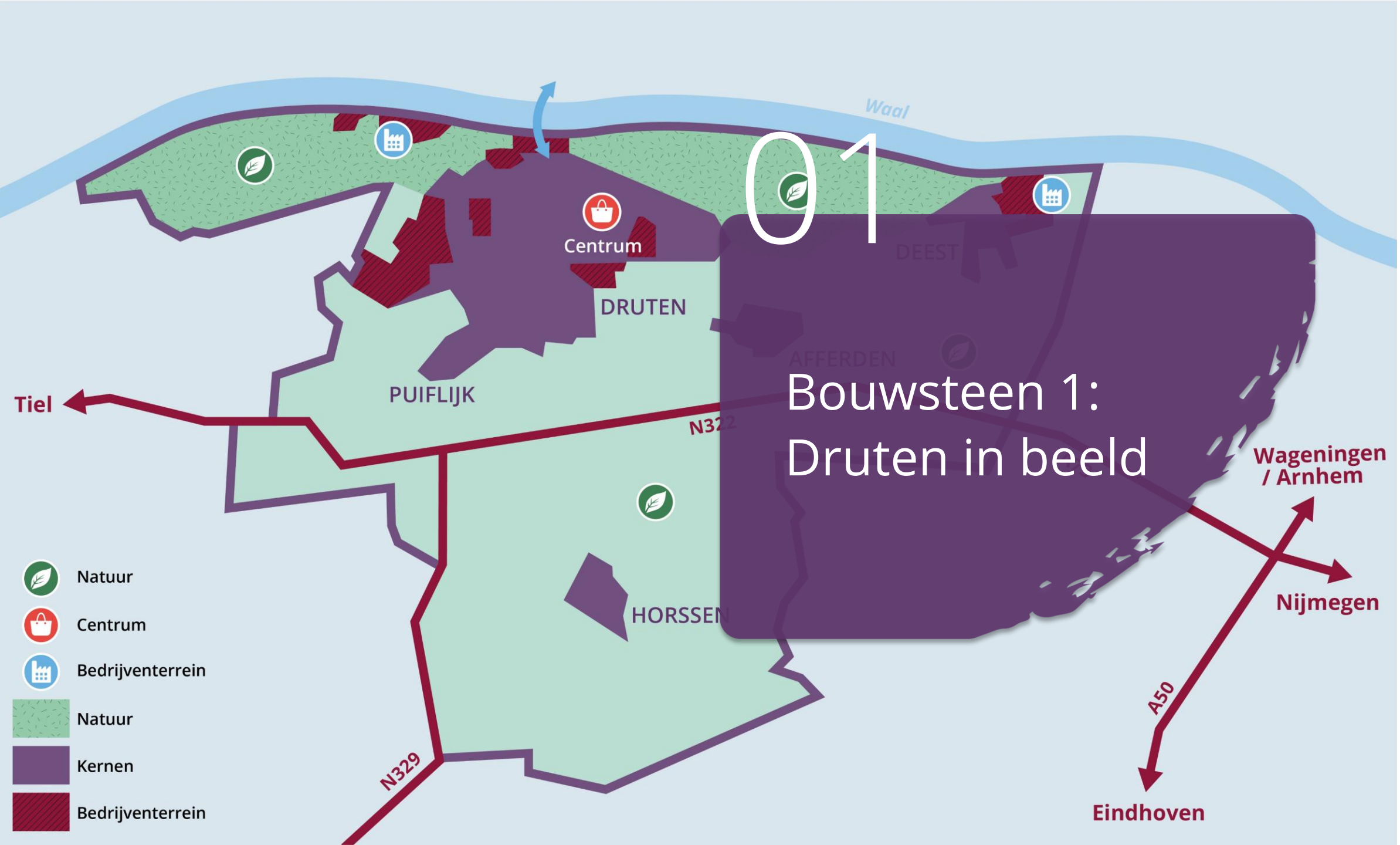
Bouwsteen 6: Buitengebied 46
6.1 Buitengebied in beeld 47

Bouwsteen 7: Trends en ontwikkelingen 49

Economische visie Druten 2030

Deze 'Bouwstenen-rapportage' vormt de onderlegger voor de Economische visie Druten 2030. Deze visie vormt een separaat document.

01

Bouwsteen 1: Druten in beeld

1.1 Druten in beeld

Druten in de regio

De gemeente Druten ligt in het zuidwesten van de provincie Gelderland. Druten maakt deel uit van Regio Rijk van Nijmegen, Stadsregio Arnhem-Nijmegen en ligt in de streek Land van Maas en Waal. Ten noorden van de gemeente grenst Druten aan de Waal. Buurgemeenten zijn Beuningen, Wijchen en West Maas en Waal en aan de noordzijde, aan de overkant van de Waal, grenst Druten aan Neder-Betuwe.

De gemeente Druten wordt ontsloten via de N322 en is niet direct te bereiken via een autosnelweg. Er is geen treinstation in Druten. Wel is er een groot busstation, waar meerdere keren per uur een rechtstreekse verbinding met Nijmegen, Tiel en Den Bosch is. De gemeente zet in op verbreding van de N322 en een verbetering van de bereikbaarheid van Druten, doormiddel van de ruimte te bieden voor het realiseren van een HOV-knooppunt, verder zal er ook gebruik gemaakt worden van duurzame alternatieven, zoals fietsverbindingen, (elektrische) deelauto's en openbaar vervoer.
Dankzij de ligging aan de Waal heeft Druten ook aansluiting over water. De bedrijventerreinen Drutense Waarden (buitendijks) en Deest hebben directe aansluiting aan de Waal en hierdoor een goede bereikbaarheid.

Groene en natuurrijke dorpen

De gemeente Druten is een erg groen en natuurrijk gebied. Dankzij de Waal, de uiterwaarden, de dijken en de bijbehorende dijkhuisjes staat Druten bekend om haar mooie fiets- en wandelroutes. Gemeente Druten bestaat uit de dorpen Afferden, Deest, Druten, Horssen en Puiflijk, die allen hun eigen kenmerken en kwaliteiten hebben.

Druten vervult de centrumfunctie in de gemeente en beschikt dan ook over veel voorzieningen, zoals winkels, horeca, zorgvoorzieningen, onderwijs en cultuur. Bij De Veerdam is de veerpont voor fietsers en voetgangers tussen Druten en Dodewaard te vinden. Het dorp Druten heeft circa 12.540 inwoners. Afferden bevindt zich ten zuidoosten van het dorp Druten en heeft circa 2.100 inwoners. Afferden bevat ook een aantal basisvoorzieningen en is verder vooral een groen woondorp met een hechte gemeenschap. Het dorp Deest ligt tegen de Waal aan en bevat veel authentieke arbeidswoningen. Ook de traditionele Steenfabriek Vogelensangh bevindt zich hier. Het dorp heeft circa 1.760 inwoners. Horssen is een dorp met circa 1.650 inwoners. Het ligt in het zuiden van de gemeente, in een mooie groene omgeving met een gemoedelijke sfeer en een hechte gemeenschap. Het dorp Puiflijk heeft 1.295 inwoners. Het is een hechte gemeenschap met een eigen karakter en er wordt veel ondernomen.

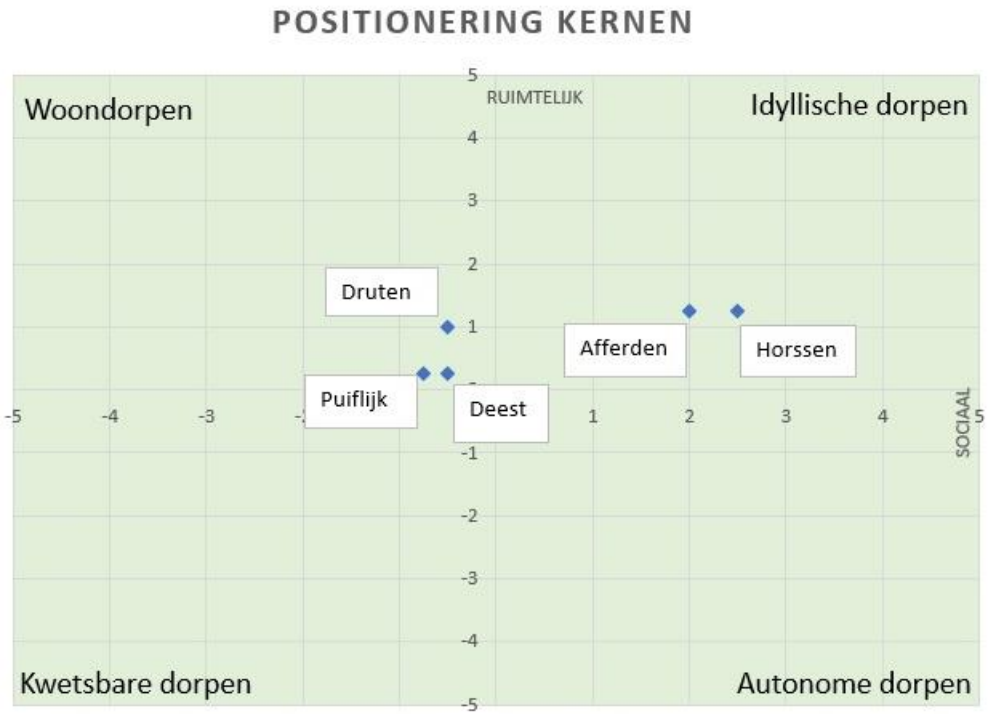
Het plattelandsvitaliteitmodel brengt de vitaliteit van dorpen in beeld aan de hand van verschillende ruimtelijke en sociale indicatoren. Voorbeelden van ruimtelijke indicatoren zijn groene omgeving, bereikbaarheid en de nabijheid van voorzieningen. Voorbeelden van sociale indicatoren zijn de aanwezigheid van verenigingsleven, mantelzorg en criminaliteit/overlast in de gemeente.

Drutense kernen scoren relatief goed

Zoals het model hiernaast laat zien scoren alle dorpen in de gemeente Druten ruimtelijk relatief goed en zijn de verschillen niet heel groot. Alle kernen scoren goed op afstand tot natuur, afstand tot arbeidsplaatsen en de aanwezigheid van Rijksmonumenten (behalve Puiflijk). Minder hoog wordt gescoord op de aanwezigheid van een treinstation en de infrastructuur. De kwaliteit van de woningvoorraad is in Deest lager dan gemiddeld[1].

Op sociale vlak vindt een duidelijk onderscheid plaats tussen Afferden en Horssen enerzijds en Druten, Deest en Puiflijk anderzijds. Dit verschil zit vooral in een actieve dorpsgemeenschap. Afferden en Horssen scoren hoog op aanwezigheid van verenigingen, zowel sport als maatschappelijk; in Afferden is dit zeer hoog. De scores waren ook hoog op de opkomst tijdens verkiezingen en de relatief lage graad eenzaamheid in Afferden en Horssen. De andere kernen scoren lager op deze indicatoren.

Alle kernen hebben een goede vertegenwoordiging van alle leeftijdscategorieën. Minder hoog wordt gescoord op veiligheid: het aantal geregistreerde incidenten per 1.000 inwoners is relatief hoog. Ondernemerschap (het aantal bedrijven per 1.000 inwoners) is in Druten en Horssen relatief hoog.

1 Gebaseerd op objectieve indiactoren, zoals woningtypering en grootte van de woning. Bron: leefbaarometer.

1.2 Beleidsmatige kaders

De economische visie 2030 staat niet op zichzelf. Het is belangrijk om rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen en bestaande kaders. Deze paragraaf gaat in op de belangrijkste bestaande kaders op lokaal en regionaal niveau. De keuzes in deze visie sluiten hier zo goed mogelijk op aan. We lichten de belangrijkste kaders hieronder toe.

Groene metropoolregio en uitvoeringsagenda

In de regio Arnhem-Nijmegen werken gemeenten samen aan ambities, zoals een gezamenlijke positionering als groene metropoolregio, (inter)nationale circulaire topregio 2050 en er wordt samengewerkt aan een ontspannen groeiregio in balans. Deze ambities zijn gerelateerd aan de topsectoren in deze regio: Energy, Health & Hightech en cross-overs met Food.
Er is een regionale uitvoeringsagenda, verdeeld in vijf opgaven[2]. Deze vijf opgaven zijn vertaald in ambities en speerpunten.

Regionale Energiestrategie 1.0 (RES)

Regio Arnhem-Nijmegen werkt aan de hand van de RES aan de energietransitie om de klimaatdoelen te behalen. De RES geeft Druten als gemeente duidelijke richtlijnen en afspraken mee voor het realiseren van duurzaamheidsinitiatieven.

Toeristisch Toekomstperspectief (2030) Regio Arnhem-Nijmegen

Dit document uit 2019 geeft richting aan de invulling van toerisme. De Rijk van Nijmegen gemeenten geven gezamenlijk opdracht aan Stichting RBT Arnhem Nijmegen Veluwe (voorheen RBT KAN). Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN) zet regionale projecten op en vermarkt deze. De site VisitNijmegen.com verleidt bezoekers met thema's en campagnes naar de steden Arnhem-Nijmegen te komen. Daarbij wordt de aantrekkelijkheid van de groene en waterrijke omgeving gepromoot met als doel een bezoek. Vanuit de Groene Metropool, paragraaf Ontspannen Regio wordt via collectieve samenwerking aanvullende opdrachten gegeven voor de periode 2022-2025 (indien wij daar aan deelnemen).
De gemeenteraad vindt het streekmerk "Land van Maas en Waal" onderbelicht, en wil dit als belevingsgebied gepromoot zien.

Mobiliteitsvisie: Duurzaam onderweg tussen Maas en Waal 2020-2030

Deze mobiliteitsvisie legt de wensen en ambities voor Druten en Wijchen voor de periode tot en met 2030 vast. Hierin zijn vijf speerpunten opgenomen: leefbaarheid in de gemeenten, bereikbaarheid tussen de kernen, verbonden met de regio, duurzaam verplaatsen en verkeersveiligheid. Aandacht voor openbaar vervoer, e-mobility en de fiets zijn belangrijke onderdelen in deze visie.

2 *Vijf opgaven Groene metropoolregio: Groene groeiregio, Verbonden regio, Productieve regio, Ontspannen regio, Circulaire regio*

Regionaal Programma Werklocaties 2021-2024 (RPW)

Het RPW biedt regionale afspraken en kaders voor bestaande en nieuwe werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen. De afspraken die voor Druten belangrijk zijn, zijn met name:

- Verduurzaming van bedrijventerreinen op nieuwe en bestaande terreinen
- Afspraken over watergebonden bedrijvigheid (waarbij Drutensche Waarden als mogelijke ontwikkellocatie is aangemerkt)
- Bij grotere ontwikkelingen (meer dan 0,5 hectare) moet regionale afstemming plaatsvinden: uitbreiding moet leiden tot verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, vraaggericht zijn en zich richten op een eindgebruiker.
- Kaders voor detailhandel en perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen, waarbij voor Druten een voorstel voor een 'schrapopgave' geldt en er nog maar tot max. 4.000 m2 vloeroppervlakte op Westerhout mag worden gerealiseerd.

Routekaart Energieneutraal Druten 2040

Deze routekaart geeft aan op welke wijze gemeente Druten samen met haar inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden de ambitie van energieneutraal Druten 2040 wil bereiken. De aanpak omvat een 11-tal punten. Deze economische visie draagt daar waar mogelijk vanuit economisch perspectief bij aan deze punten.

Bestemmingsplan buitengebied (2016)

In 2016 is het ruimtelijke beleidsplan voor het buitengebied opgesteld. Dit beleid is gericht op het vastleggen van de huidige situatie, het mogelijk maken van kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen en het werken aan een vitaal buitengebied waarin bewoners, bezoekers en bedrijven zich kunnen bewegen.

Centrum- en detailhandelsvisie (2021)

Parallel aan deze economische visie is er een centrum- en detailhandelsvisie opgesteld. Deze is gericht op het versterken van Druten centrum en kaders te bepalen voor de detailhandel in de gemeente. Beide visies hebben input voor elkaar opgeleverd en zijn nadrukkelijk op elkaar afgestemd.

---

3 *11-tal punten aanpak Routekaart: Energiebesparing, Energieloket, Aardgasloos, Zon op dak, Zon op land & water, Windenergie, Participatie, Oog voor innovatie, Financieel instrumentarium, Regionale samenwerking, Goede voorbeeld*

02

Bouwsteen 2: Economische structuur en werkgelegenheid

2.1 Economische structuur

Kerngegevens Drutense economie

Op de volgende pagina staan de belangrijkste economische kerngegevens van Druten. De vier thema's *economisch karakteristiek*, *arbeidsmarkt*, *economische dynamiek* en *bevolkingsdynamiek* geven een goed beeld van het economisch functioneren van de gemeente. De gegevens van Druten worden afgezet met vergelijkbare of omliggende gemeenten, regio Rijk van Nijmegen en Nederland. Op deze manier zijn de cijfers goed te vergelijken. Opvallende zaken zijn:

- Groot aantal hectare werklocaties en nog uitgeefbare ruimte op werklocaties;
- Weinig winkelvloeroppervlak (wvo), maar ook weinig leegstand;
- Toename aantal bedrijven en banen;
- Laag werkloosheidspercentage;
- Hoog percentage werkenden in eigen gemeente.

Deze kerngegevens geven een goede eerste indruk van de Drutense economie. Verder kijken dan deze cijfers is echter belangrijk, om een beter beeld te krijgen van het functioneren van de economie en sterke en zwakke punten. Op de volgende pagina's gaan we dieper in op de andere kwantitatieve en kwalitatieve kenmerken om de kracht van de economie in Druten te bepalen.

Bronnen: CBS, IBIS, LISA, Locatus, waarstaatjegemeente
* Exclusief Berg & Dal in verband met ontbreken cijfers

	Druten	Wijchen	Berg & Dal	Beuningen	Grave	West Maas en Waal	Neder-Betuwe	Heumen	Nijmegen	Rijk van Nijmegen	Nederland
Economische karakteristiek / kracht											
Aantal bedrijven (abs.) (2019)	1.600	3.610	2.990	2.240	970	2.110	2.280	1.530	16.370	29.170	1.701.070 (2019)
Aantal arbeidsplaatsen (abs.) (2019)	7.390	18.180	13.920	8.500	4.380	6.980	11.650	5.080	103.700	158.800	8.892.680
Banenindex (2019)	73,9	82,6	77,3	56,7	62,6	69,8	97,1	56,4	105,8	90,7	97,5
Aantal zzp'ers (2019)	13,8%	13,30%	18,2%	21,5%	15,8%	25,5%	16,0%	20,5%	8,3%	19,8%	11,4%
Aantal exporterende bedrijven (2019)	6,7%	7,7	3,9%	7,1%	4,9%	6,9%	9,1%	5,0%	5,1%	5,8%	6,2%
Voorraad werklocaties (ha)	141	159	50	75	17			55	580	1.078	107.869
Uitgeefbaar werklocaties (ha)	5	0	1	7	2			3	31	48	6.268
Gemiddeld m2 WVO per 1000 inwoners	1.953	2.455	1.669	2.639	1.766	2.690	2.412	2.577	1.807	2.176	2.339
Leegstand winkels (%) (op basis van m2)	5,9%	2,5%	11,9%	5,4%	23,4%	6,8%	3,5%	2,8%	6,2%	5,6%	7,9%
Arbeidsmarkt											
Lager opgeleiden per 1.000 inwoners (2019)	208	160	189	150	105	136	172	162	99	131	145
Werken in eigen woonplaats (2017)	28,4%	25,8%	-	17,8%	17,5%	26,4%	35,3%	16,0%	48,0%	24,5	38,0%
Gemiddelde reisafstand tot werk (km) (2016)	25,8	24,6	24,9	24,4	27,0	27,6	20,2	22,1	25,3	24,8	22,7
Werkloosheid (2019)	2,8%	3	3,1%	2,7%	2,8%	2,6%	2,6%	2,8%	4,0%	3,0%	3,4%
Ontwikkeling werkloosheid (2013-2019)	-54,1	-52,4	-54,4	-58,5	-58,8	-55,2	-53,6	-53,3	-56,0	-54,2	-53,4
Economische dynamiek											
Ontwikkeling aantal bedrijven (2015-2019)	11,9%	13,5%	16,3%	13,7%	21,3%	12,2%	12,9%	9,3%	20,0%	17,0%	17,4%
Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen (2015-2019)	4,2%	5,0%	5,0%	8,0%	16,2%	15,8%	19,5%	2,0%	6,3%	3,6%	5,3%
Ontwikkeling zzp'ers (2013-2019)	14,0%	-0,7%	25,5%	22,7%	-10,2%	13,8%	-10,6%	7,9%	22,1%	15,8%	10,6%
Bedrijvendynamiek (aant. oprichtingen per 1000 vestigingen; 2019)	97,9	90	84,8	76,6	77,7	67,7	80,6	77,4	121,6	86,3	107,0
Bedrijvendynamiek (aant. opheffingen per 1000 vestigingen; 2019)	59,3	53,2	57,1	63,5	62,2	47,4	42,3	57,2	66,9	58,9	63,0
Bevolkingsdynamiek (% toe- of afname)											
Bevolkingsontwikkeling (jan 2010 - jan 2020)	4,7	2,4	-	1,6	-3,7	-	7,9	-1,1	9,0	6,1*	5,0
Demografische druk (2020)	71,2%	75,7%	78,8%	69,4%	75,8%	70,8%	81,9%	83,0%	54,5%	63,4%	70,0%
Prognose bevolkingsontwikkeling (2020-2040)	-1,1	3,4	-	3,2	-14,1	0,0	6,6	2,5	16,9	11,5*	4,4
Prognose beroepsbevolking (2020-2040; 20-65 jaar)	-20,0	-12,9	-	-16,7	-32,0	-17,6	-11,0	-12,1	4,7	-2,1*	-7,5

2.2 Sociaaleconomische structuur

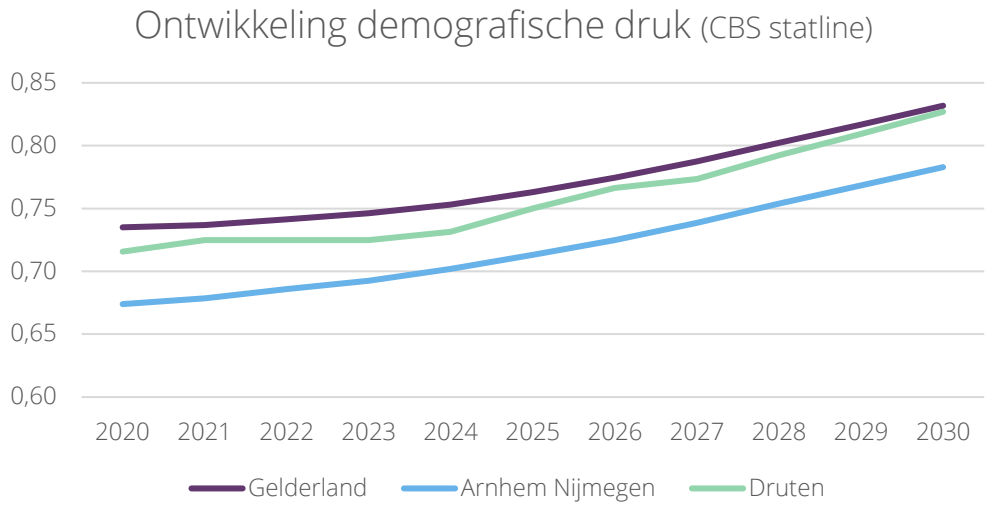
Aantal inwoners, maar ook demografische druk neemt toe

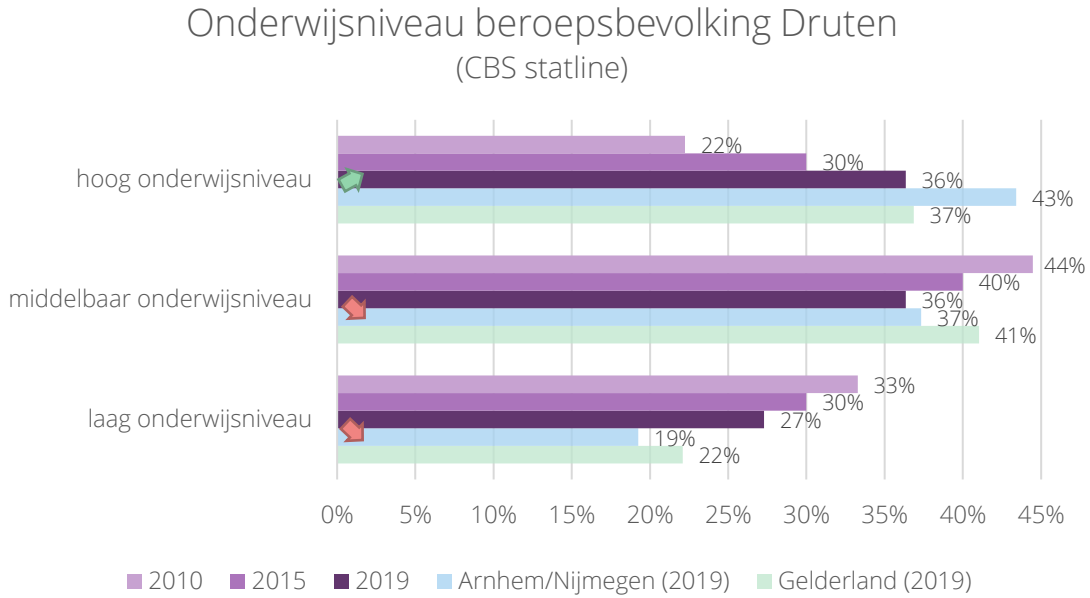
De gemeente Druten heeft 19.000 inwoners. Tot 2030 wordt een toename van de bevolking verwacht van 4,8%. Tot 2040 neemt deze groei af en neemt de bevolking nog met 3% toe[4]. Naar verwachting daalt de beroepsbevolking (inwoners tussen de 20 en 65 jaar) en stijgt de niet-beroepsbevolking (inwoners met een leeftijd onder de 20 over boven de 65 jaar). Hierdoor neemt de demografische druk toe. In de figuur rechts is te zien dat de demografische druk in Druten iets hoger is dan in Arnhem/Nijmegen, en vergelijkbaar met de provincie Gelderland.

Onderwijsniveau

Het onderwijsniveau van de beroepsbevolking in Druten is hetzelfde als in de provincie Gelderland. Relatief zijn er iets meer inwoners met een laag onderwijsniveau ten opzichte van de provincie Gelderland en de regio Arnhem / Nijmegen.

De afgelopen tien jaar is het aantal inwoners met een hoger onderwijsniveau in Druten toegenomen en het aantal inwoners met een middelbaar of laag onderwijsniveau afgenomen. Dit is deels te verklaren door de sluiting van vleesverwerkingsbedrijf Vion.

4 *Bron: Feitenboek Gemeente Druten/Wijchen, Berenschot 2020*

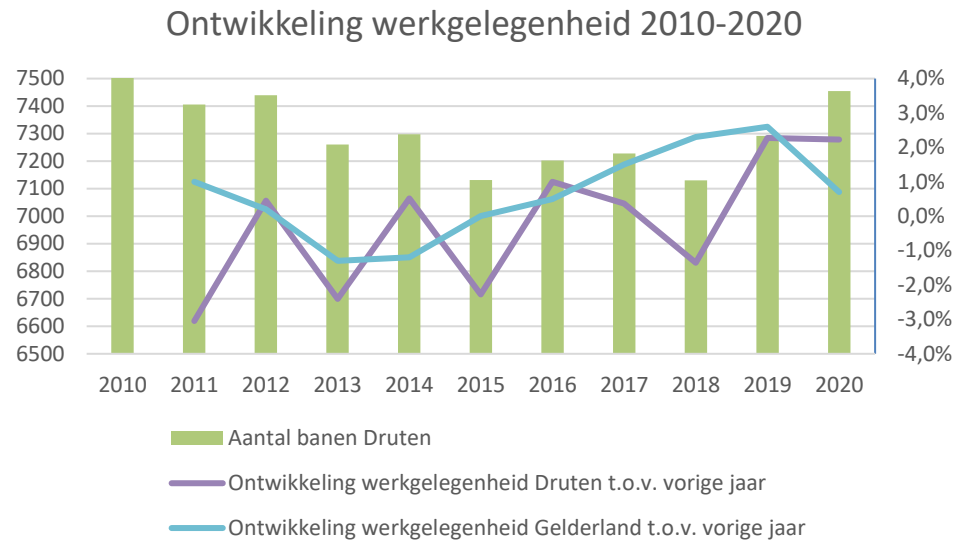
Het aantal arbeidsplaatsen neemt toe

Druten heeft met een banenindex van 73.9 % een gemiddelde banenindex[5]. Het aantal werkenden in de eigen woonplaats is met 28.4 % relatief hoog ten opzichte van buurgemeenten. Dit laat zien dat Druten een gemeente is die goed kan voorzien in arbeidsplaatsen voor de eigen inwoners. Dit neemt niet weg dat Druten alsnog voor een groot deel afhankelijk is van de werkgelegenheid buiten eigen gemeente.

Het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente Druten is vanaf 2010 gaan dalen, maar sinds 2015 is er weer een stijging ingezet (zie de figuur rechts). In het algemeen is de afgelopen vijf jaren dus een stijging van het aantal banen in Druten te zien. Dit is vergelijkbaar met provinciale cijfers, hoewel de werkgelegenheid in zowel Gelderland als omliggende gemeenten procentueel gezien sneller stijgt.
Ook het aantal bedrijven is de afgelopen vijf jaar met meer dan 10% toegenomen (PWE, 2019). Deze groeicijfers blijven echter wel achter op cijfers van omliggende gemeenten.

De spanningsindicator van het UWV (tabel rechts) laat zien dat er in de regio Rijk van Nijmegen vooral in de sectoren ICT, Techniek en Zorg en Welzijn krapte is. Ook in de administratieve en juridische beroepen is sprake van krapte.

5 *Banenindex is het aantal arbeidsplaatsen in verhouding met de potentiële beroepsbevolking*

BEROEPSGROEP	TYPERING SPANNING 2020
Agrarische beroepen	Gemiddeld
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	Krap
Commerciële beroepen	Gemiddeld
Creatieve en taalkundige beroepen	Ruim
Dienstverlenende beroepen	Gemiddeld
ICT beroepen	Krap
Managers	Gemiddeld
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	Krap
Pedagogische beroepen	Gemiddeld
Technische beroepen	Krap
Transport en logistiek beroepen	Gemiddeld
Zorg en welzijn beroepen	Krap
TOTAAL	GEMIDDELD

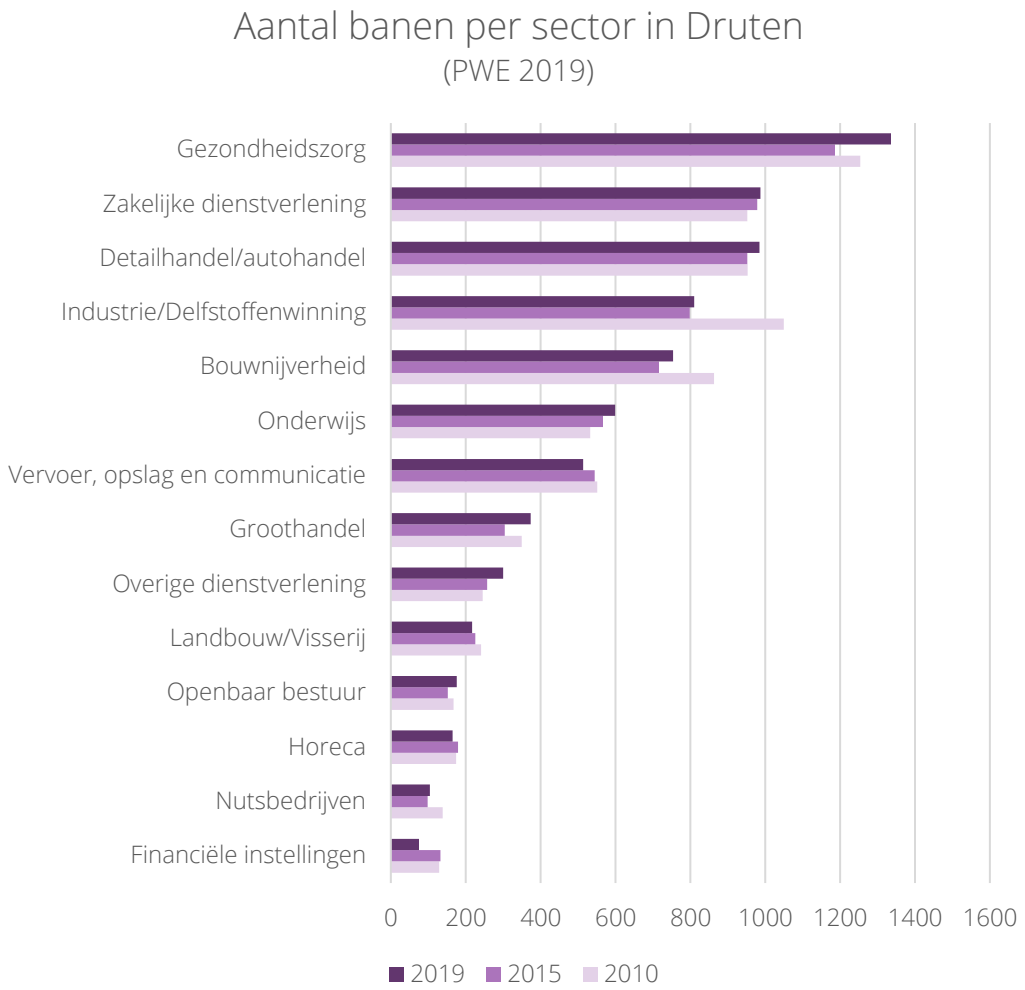
Krapte arbeidsmarkt Regio Rijk van Nijmegen (spanningsindicator UWV, 2020)

Gezondheidszorg grootste sector in Druten

In de figuur rechts is te zien dat de meeste banen in Druten zich bevinden in de gezondheidszorgsector, gevolgd door de zakelijke dienstverlening en detailhandel. In al deze drie sectoren is de afgelopen 9 jaar ook een stijging in het aantal banen te zien. Sectoren waarin de banen de afgelopen jaren juist (sterk) afnemen zijn industrie en bouw. De grootste bedrijven in Druten zijn Adams Bouwadviesbureau, Untamed Travelling, Transportbedrijf van de Kamp, Huisman Etech, Wijgula, Cannock Chase en Ravestein[6]. Grote instellingen zorgen ook voor veel arbeidsplaatsen, deze worden hierin echter niet meegenomen. In de gemeente zijn het voortgezet onderwijs Pax Christi College en 's Heeren Loo grote werkgevers. Deze laatste zorgt ook voor het grote aandeel banen in de gezondheidszorgsector in Druten.

Vereniging Vrienden van Techniek als verbinder

De Vereniging Vrienden van Techniek is een belangrijke verbinder tussen kinderen en jongeren en de technische arbeidsmarkt. Het doel van onder andere het TechLokaal is om kinderen en jongeren meer inzicht te geven over wat een technische opleiding of beroep inhoudt, door workshops aan te bieden of docenten op de Pax-locaties ondersteuning te bieden voor hun lessen. Ook versterkt het techniekokaal de binding van de lokale ondernemer met de streek, door een brug te slaan tussen het bedrijfsleven en onderwijs, van grote industriële bedrijven tot zzp'er.

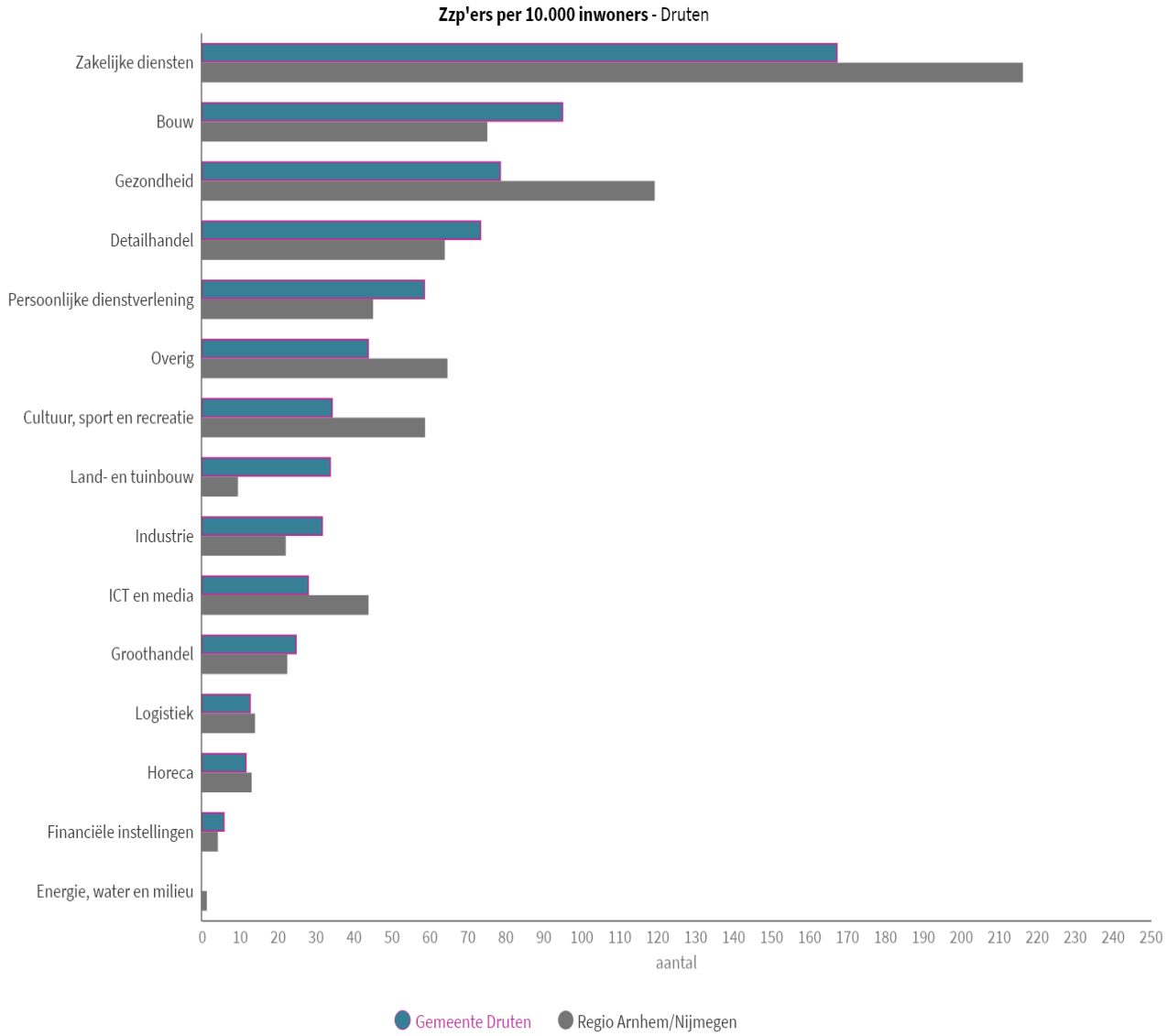
6 *Bron: www.vastgoeddata.nl*

Zzp-structuur

De gemeente Druten heeft met een percentage van 13,8 % een iets bovengemiddeld percentage zzp'ers (het landelijk gemiddelde is 11,4 %). Deze zzp'ers zijn voornamelijk actief in de zakelijke dienstverlening, bouw, gezondheidszorg en detailhandel. Dit komt ook overeen met het aantal banen in de grootste sectoren in de gemeente zoals te zien op de vorige pagina.

De afgelopen jaren is het aantal zzp'ers in de gemeente toegenomen. Deze toename heeft voornamelijk plaatsgevonden in de vier grootste sectoren.

Zzp'ers hebben vaak verschillende achtergronden, vakgebieden en opdrachtgevers. Hierdoor kan het lastig zijn om de behoeften van zzp'ers in beeld te brengen. Belangrijk is om aandacht aan te besteden en onderscheid te maken tussen verschillende zzp'ers die in verschillende sectoren actief zijn.

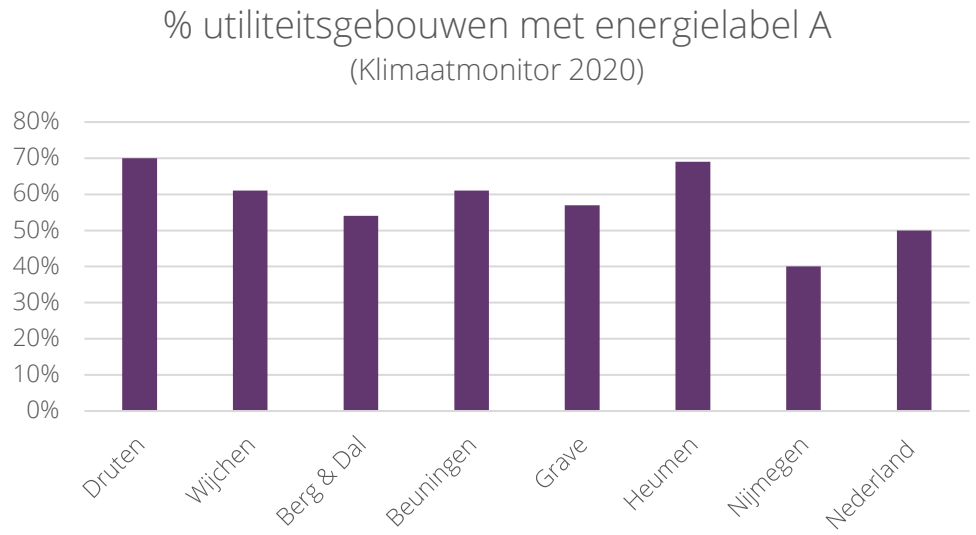

Zzp'ers per 10.000 inwoners naar sector. Bron: KVK handelsregister

Duurzaamheid en innovatie

Als wordt gekeken naar de mate van duurzaamheid, valt op dat het percentage utiliteitsgebouwen met energielabel A relatief hoog is in de gemeente Druten (zie figuur rechtsboven). Op het gebied van deelauto's per 1.000 inwoners en het aantal gerealiseerde zonne-collectieven gerealiseerd in de gemeente, loopt Druten echter iets achter op buurgemeenten, zoals te zien in de tabel rechtsonder. Verklaring voor het relatief lage aantal deelauto's in Druten is dat er in een stedelijke omgeving over het algemeen meer deelauto's te vinden zijn dan in dorpen. Kanttekening bij het aantal gerealiseerde zonnecollectieven is dat hier niet wordt gekeken naar de oppervlakte van het zonnecollectief. Ook lopen er diverse initiatieven voor zonneweides/zonnevijvers, waarbij gemeente Druten en Vitaal Druten belangrijke partners zijn.

Het aantal aangevraagde patenten per 1.000 inwoners in de periode 1980 tot 2014 als indicator voor innovatie laat zien dat Druten op dit gebied iets achterloopt op buurgemeenten, met 1 patent per 1.000 inwoners (zie figuur rechtsonder). Waarvoor deze patenten zijn aangevraagd, is niet duidelijk.

	AANTAL DEELAUTO'S PER 100.000 INWONERS	AANTAL ZONNECOLLECTIEVEN GEREALISEERD IN GEMEENTE	PATENTEN PER 1.000 INWONERS (1980 – 2014)
DRUTEN	10,6	1	1
WIJCHEN	26,8	4	3,1
BERG & DAL	20	4	2,5
BEUNINGEN	-	0	3,7
GRAVE	-	3	2,2
HEUMEN	24,3	1	4,6
NIJMEGEN	78,8	3	3,4
NEDERLAND	46,3	-	-

Bronnen: Klimaatmonitor 2020 en Lokale Energiemonitor 2020, Universiteit van Lausanne 2019

Score gemeentelijke dienstverlening hoger dan landelijk gemiddelde...

Het gemiddelde cijfer voor de gemeentelijke dienstverlening in de gemeente Druten is een 6,6. Ten opzichte van twee jaar eerder is dit cijfer iets gedaald. In vergelijking met het landelijk gemiddelde (6,2) is dit een goed cijfer. Het gemiddelde cijfer voor de bevoorrading en transport is het meest toegenomen. De hoge gemeentelijke heffingen en hoge regeldruk worden negatief beoordeeld. Ondanks dat het cijfer voor de samenwerking tussen ondernemer en de gemeente Druten en communicatie en voorlichting iets is gedaald, is dit cijfer nog altijd hoger dan het landelijk gemiddelde.

... maar er is ruimte voor verbetering

Al met al scoort de gemeente Druten goed in de ondernemersenquête. Om de scores in de toekomst te kunnen verbeteren, kan worden ingezet op afname van de bureaucreatie en verbetering van de communicatie van gemeente naar ondernemer. Ook een aantrekkelijk vestigingsklimaat en het voorkomen van leegstand zijn onderwerpen die aandacht vragen in de toekomst.

	2020		2018	NL GEMIDDELDE
1. BEDRIJFSOMGEVING				
★ **REPRESENTATIVITEIT**	**7,4**		7,4	7,1
★ **VEILIGHEID**	**7,5**		7,4	7,2
★ **BEREIKBAARHEID PER AUTO**	**8,5**	←	8,2	7,7
BEREIKBAARHEID OV	**6,0**	←	5,8	6,1
★ **BEVOORRAADING EN TRANSPORT**	**8,0**	←	6,4	7,3
★ **PARKEERMOGELIJKHEDEN**	**7,8**	←	7,6	7,0
2. GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING				
ALGEHELE DIENSTVERLENING	**6,9**		6,9	6,5
★ **DIGITALE FACILITEITEN**	**6,6**		6,6	6,2
★ **PROFESSIONALITEIT**	**6,7**		6,8	6,2
★ **AFHANDELING VERGUNNINGSAANVRAAG**	**6,2**	←	6,5	6,0
3. RELATIE ONDERNEMER-GEMEENTE				
SAMENWERKING	**5,6**	←	6,1	5,6
★ **COMMUNICATIE EN VOORLICHTING**	**6,3**		6,4	5,9
4. GEMEENTELIJKE HEFFINGEN EN REGELDRUK				
VERSOEPELING REGELGEVING	**5,5**	←	6,2	5,5
★ **% HELE HOGE REGELDRUK**	**8,6%**	←	5,5%	9,0%
★ **% HELE HOGE HEFFINGEN**	**7,6%**	←	3,3%	6,0%
5. ONDERNEMINGSKLIMAAT				
ONDERNEMINGSKLIMAAT	**6,4**	←	6,7	6,4
VESTIGINGSKLIMAAT	**6,4**		6,5	6,3
WOON- EN LEEFKLIMAAT	**7,1**	←	7,3	7,1

Legenda

★ Positief opvallend t.o.v. NL gemiddelde
★ Negatief opvallend t.o.v. NL gemiddelde
← Positief veranderd t.o.v. 2018
← Negatief veranderd t.o.v. 2018

Bron: Enneüs ondernemersenquête 2020 en 2018

Economie

Sterkte

- Relatief **hoog aandeel beroepsbevolking** werkt in **eigen woonplaats**
- **Toenemend draagvlak in gemeente** (aantal inwoners/huishoudens en inkomen)
- **Diverse bedrijvigheid met sterke zorgsector** ('s Heeren Loo) en **sterke industriesector**
- **Techniekokaal** speelt belangrijke rol in **verbinden technisch onderwijs en bedrijfsleven**
- **Lokale industriële bedrijvigheid speelt belangrijke rol arbeidsmarkt**
- **Goede gemeentelijke dienstverlening** leidt tot goede relatie en samenwerking tussen bedrijf en gemeente
- Sterke **lokale verbondenheid en betrokkenheid bedrijven**
- Ligging en ontsluiting aan de **Waal**
- **Verdeling onderwijsniveau** beroepsbevolking komt overeen met regio / Gelderland
- Hoge beoordeling **vestigingslocatie** (m.n. uitstraling pand, bereikbaarheid per auto en fiets)
- **Middelbaar onderwijs** op alle niveaus vertegenwoordigd bij PAX

Zwakte

- **Kwalitatieve mismatch vraag** en **aanbod arbeidsmarkt** voor bedrijven in Druten
- Ligging t.o.v. Nijmegen zorgt voor relatief **grote afstand tot hoger onderwijs** (MBO-HBO-Uni)
- **Beperkte samenwerking ondernemers** (veel 1-op-1, weinig verenigd)
- **Beperkte kennis** bij ondernemers over **duurzaamheid**
- **Ontbreken verbinding centrum – veerdam** (zowel fysiek als qua samenwerking)
- **Onvoldoende bekendheid** Werkbedrijf bij ondernemers
- **Bereikbaarheid** Druten **onder druk** vanwege vastlopen N322 in spits
- Ontbreken beeld en beleid **arbeidsmigrantenhuisvesting**

Kans

- Regionale agenda **productieve regio** zorgt voor kansen voor **sectoren health & hightech, energie en food; kwalitatieve werklocaties; MKB-versterking en duurzame logistiek**
- **Regionale** aandacht **arbeidsmarktbeleid** zorgt voor **verbetering aansluiting bedrijvigheid en arbeidsmarkt** (o.a. via Werkbedrijf, Human capital agenda, Skillslab)
- Aandacht voor **brede welvaart** zorgt voor **verschuiving belangrijke waarden** (bijv. gezondheid, groene leefomgeving, afstand tot werk etc.)
- **MKB-deal** (vouchers digitalisering DWAN, toekomstbestendig ondernemen, kennissessies ondernemerssessies winkelgebieden)
- **Gelders HOV-programma** (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) vergroot verbinding Druten-Nijmegen via busstation Scharenburg
- Aanhaken op **investeringsimpuls mobiliteitshubs** voor het aanbieden van duurzame alternatieven voor verkeersdeelnemers

Bedreiging

- **Vergrijzing** zorgt voor **afname beroepsbevolking**
- **Braindrain** (wegtrekken jongeren naar stad)
- Verstedelijking zorgt voor **toenemende druk** op **ruimtegebruik**
- Coronacrisis: **liquiditeit ondernemers onder druk** en vertraging of tekort aan levering grondstoffen voor producten
- **Toenemend tekort** aan **arbeidskracht sectoren Logistiek, ICT, zorg, techniek en horeca**.
- **Onderwijs** kan **technologische ontwikkelingen** van het bedrijfsleven niet bijhouden
- **Financiële situatie gemeenten onder druk** door corona en toename taken
- **Opleidingskeuze** jongeren **sluit niet aan** bij vraag, voldoende werk nieuwe inwoners
- Toenemend **woningtekort**
- **Toenemende regelgeving en hogere eisen** overheid zetten agrarische sector onder druk
- **Klimaatverandering** (o.a. drogere zomers en meer extremen) vraagt om klimaatadaptatie (wateroverlast, verdroging, hittestress)

03

Bouwsteen 3: Bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen zijn goed voor een derde van de banen in de gemeente Druten

3.1 Bedrijventerreinen in beeld

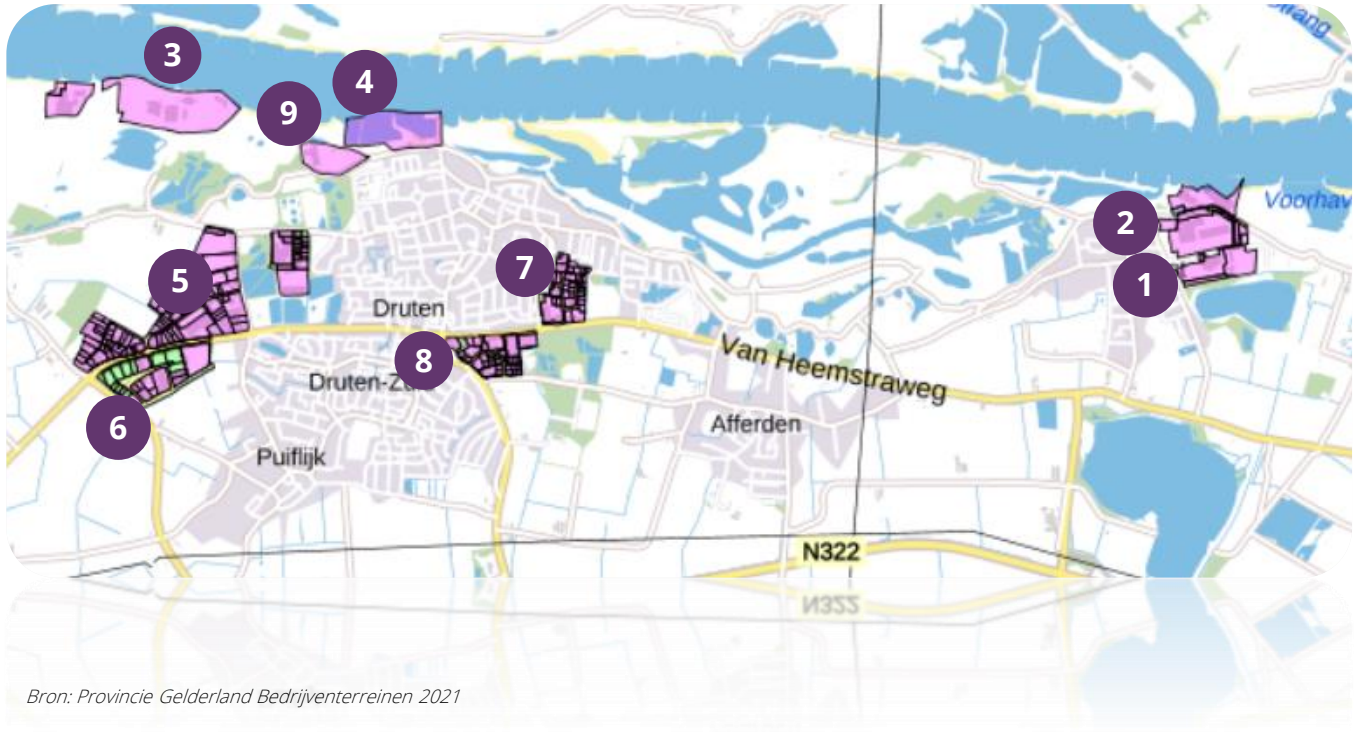
De gemeente Druten heeft 9 bedrijventerreinen met allemaal verschillende kenmerken, sectoren en bedrijvigheid. In totaal zijn er circa 230 bedrijven gevestigd op de bedrijventerreinen, zo'n 15 % van het totaal aantal bedrijven in de gemeente. Samen bieden deze bedrijventerreinen ongeveer 2.830 banen, meer dan een derde van het totaal aantal banen in de gemeente. De meeste banen worden gegenereerd in de sector Industrie[7].

Op de volgende pagina's wordt ingegaan op vraag en aanbod op bedrijventerreinen, zowel in kwalitatieve zin als kwantitatieve zin. Om kwaliteit van bedrijventerreinen in beeld te krijgen, wordt de toekomstbestendigheid in beeld gebracht aan de hand van onder andere mate van duurzaamheid, samenwerking en veiligheid op bedrijventerreinen. Om kwantiteit in beeld te krijgen, wordt gekeken naar beschikbare grond op bedrijventerreinen. Door naar deze factoren te kijken, en ook trends en ontwikkelingen mee te nemen, wordt duidelijk wat aandachtspunten zijn op het gebied van bedrijventerreinen.

7 *Bron: Ruimtebehoefte van bedrijven in de gemeente Druten, Ecorys 2021*

3.2 Aanbod bedrijventerreinen: kwantitatief*

*Peildatum: april 2021

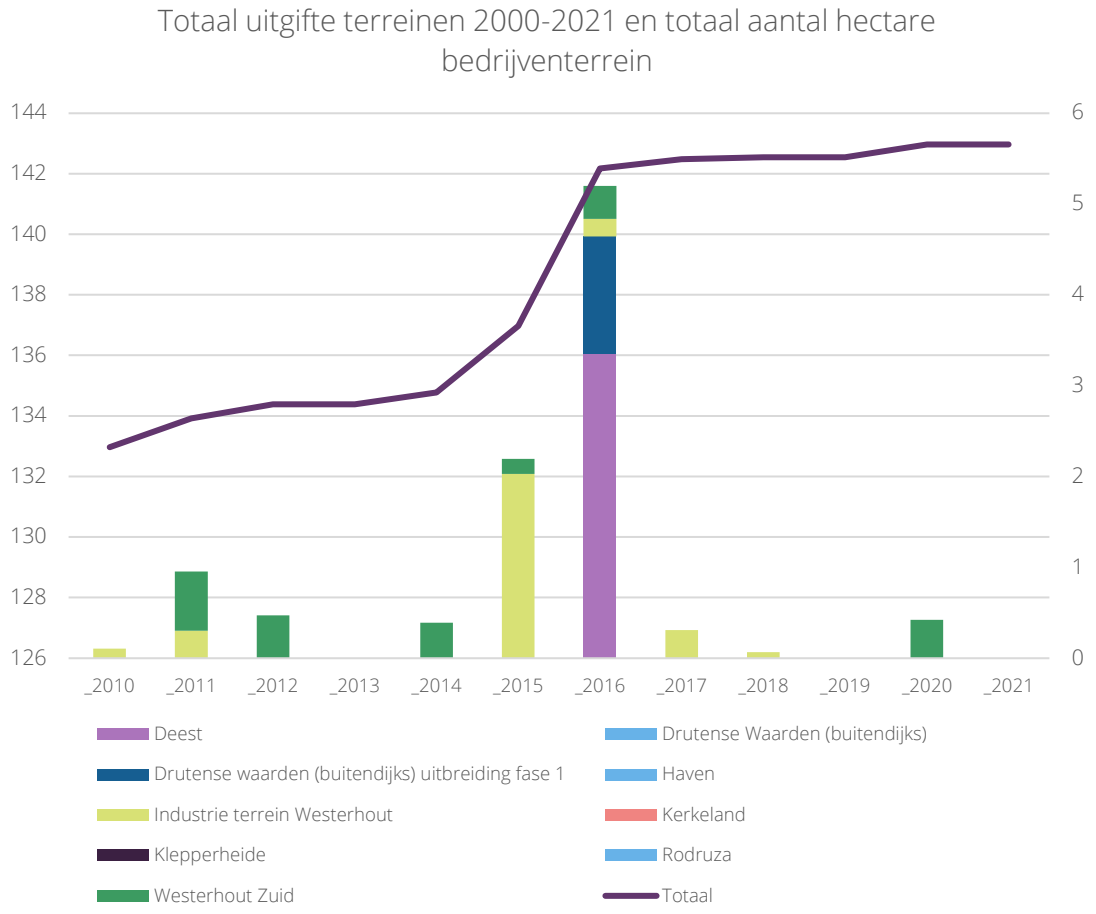
Bron: Provincie Gelderland Bedrijventerreinen 2021

BEDRIJVENTERREINEN	NETTO	DIRECT UITGEEFBAAR*		FRICTIELEEGSTAND (5-6%)**
		GEMEENTE	PARTICULIER	
1. DEEST	22.9 ha	-		Ondergemiddeld
2. DEEST UITBREIDING	3.3 ha	-	-	Ondergemiddeld
3. DRUTENSE WAARDEN (BUITENDIJKS)	23.2 ha	-	-	Ondergemiddeld
4. HAVEN	12.3 ha	-	-	Ondergemiddeld
5. WESTERHOUT	43.3 ha	-	5,3 ha***	Bovengemiddeld
6. WESTERHOUT-ZUID	12.4 ha	-	-	Bovengemiddeld
7. KERKELAND	7.6 ha	-	-	Ondergemiddeld
8. KLEPPERHEIDE	8.7 ha	-	0.4 ha	Ondergemiddeld
9. RODRUZA	5.8 ha	-	-	Ondergemiddeld
TOTAAL	**139.5 ha**	-	**5,7 ha**	**ONDERGEMIDDELD**

** Op basis van Provincie Gelderland Bedrijventerreinen en* ***Ruimtebehoefte van bedrijven in de gemeente Druten, Ecorys 2021*** *(Peildatum april 2021)*
*** Op basis van schouw en analyse Funda-Business*
**** Waarvan 5ha VION-terrein*

Nog enkele hectaren uit te geven

Zoals te zien in de figuur op de vorige pagina is in de gemeente Druten in totaal 139.5 hectare aan bedrijventerreinen te vinden. De afgelopen tien jaar is er vooral nog gronduitgifte geweest op de bedrijventerreinen Westerhout en Westerhout-Zuid en Deest. Momenteel is er nog circa 5.3 hectare uitgeefbaar terrein. Deze hectaren zijn te vinden op de bedrijventerreinen Westerhout en Klepperheide. Circa 5 hectaren uitgeefbaar terrein is te vinden op het te herontwikkelen VION-terrein. Op dit moment zijn er gesprekken gaande over invulling van dit terrein. Het is nog niet zeker of deze locatie op termijn ook zal worden herontwikkeld tot bedrijventerrein. Op de overige bedrijventerreinen is geen grond meer uit te geven.

3.3 Vraag bedrijventerreinen: kwantitatief

Vraag van circa 5,5 hectare verwacht tot 2030...

Uit onderzoek van Ecorys[8] blijkt de ruimtevraag van bedrijven in de gemeente Druten tot 2030 circa 5,5 hectare te zijn. Hiervan is 2,5 hectare uitbreidingsvraag en 3 hectare vervangingsvraag. Deze ruimtevraag gaat gepaard met toename van circa 170 tot 230 arbeidsplaatsen.

Voornamelijk op bedrijventerrein Kerkeland zorgt het gemengde karakter (grootschalige bedrijven en woningen) van het bedrijventerrein mogelijk tot een vervangingsvraag. Vrijkomende locaties op Kerkeland kunnen eventueel getransformeerd worden tot woningen of kleinschalige bedrijvigheid.

Verder wordt niet verwacht dat er op termijn vraag naar watergebonden bedrijventerreinen zal ontstaan in de gemeente Druten.

Conclusie vraag & aanbod

Het direct uit te geven hectare bedrijventerreinen in de gemeente Druten is circa 0,7 hectare. Eventueel kan dit aanbod bedrijventerrein uitgebreid worden als het VION-terrein herontwikkeld wordt tot bedrijventerrein. De ruimtevraag van bedrijven ligt met circa 5,5 hectare tot 2030 een stuk hoger.

Het beschikbaar maken van voldoende grond is belangrijk om lokale ondernemers de ruimte te kunnen bieden voor (uitbreiding van) ondernemerschap. De meest geschikte locatie om nieuwe bedrijfslocaties te ontwikkelen is Westerhout-Zuid. Zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin sluit deze locatie het beste aan bij de behoeften van ondernemers.

8 *Bron: Ruimtebehoefte van bedrijven in de gemeente Druten, Ecorys 2021*

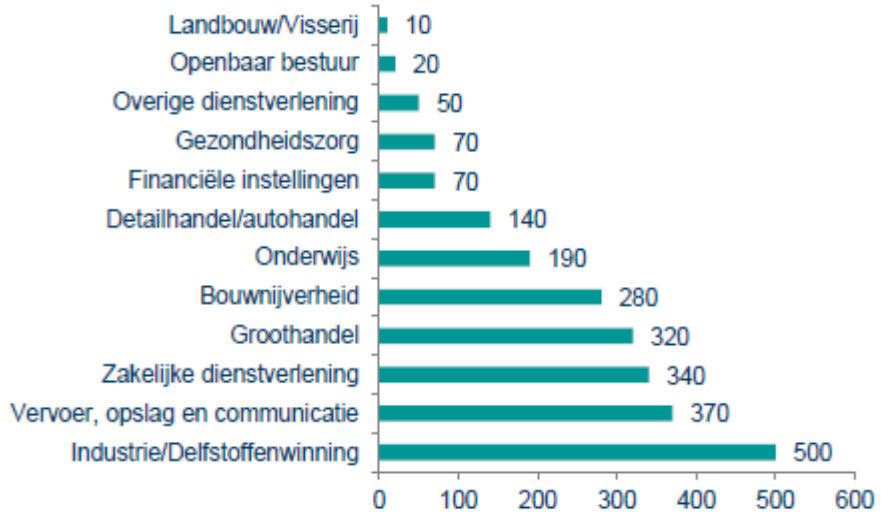
3.4 Aanbod bedrijventerreinen: kwalitatief

Kansen op het gebied van duurzaamheidsmaatregelen en uitstraling

De kwaliteit en toekomstbestendigheid van sommige bedrijventerreinen staat onder druk. Voornamelijk duurzaamheidsmaatregelen, uitstraling van openbaar groen, cameratoezicht en bewegwijzering vragen aandacht[9]. Ondernemers zien potentie in het collectief opwekken van duurzame energie (zoals zonnepanelen), ook kan gedacht worden aan de gezamenlijk interesse van het inkopen van energie. Om dit op te pakken is gezamenlijk optrekken van belang. Ook klimaatadaptatie kan verbeterd worden op de bedrijventerreinen, dit vraagt ook aandacht. Ook op het gebied van samenwerking is er op veel bedrijventerreinen nog winst te behalen. Met uitzondering van Westerhout-Zuid is er op geen enkel bedrijventerrein sprake van georganiseerde samenwerking. Ondernemers geven dan ook aan dat hieraan behoefte is.

De uitstraling van de openbare ruimte is niet op alle bedrijventerreinen op peil. Door gebrek aan parkeerruimte (voor zowel auto's van bezoekers/personeel als vrachtverkeer) wordt de openbare ruimte gevuld door voertuigen. Daarnaast is er weinig openbaar groen te vinden op de bedrijventerreinen. Om de uitstraling in de toekomst te kunnen verbeteren gaat er vraag uit naar het toevoegen van parkeer- en laad- en los mogelijkheden en groen op de terreinen. In 2022 wordt de bewegwijzering aangepakt en gemoderniseerd.

Werkgelegenheid per sector op de bedrijventerreinen in Druten

Bron: Provinciale WerkgelegenheidsEnquête Gelderland.

9 *Bron: Quickscan bedrijventerreinen Druten, Ecorys 2020*

Factsheets geven bondig de huidige situatie van de verschillende bedrijventerreinen weer

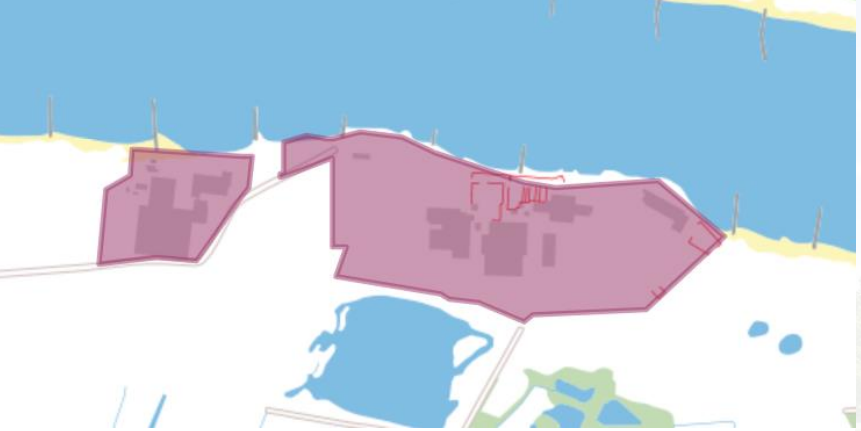
3.5 Factsheets bedrijventerreinen

Op de volgende pagina's worden de bedrijventerreinen binnen Druten weergegeven in de vorm van factsheets. In deze paragraaf wordt er per bedrijventerrein ingezoomd op de ligging, typering en belangrijkste kenmerken. Per bedrijventerrein geven we een korte omschrijving, inclusief de belangrijkste ontwikkelingen en de kernkwaliteiten en –opgaven van het terrein. Per terrein is weergegeven:

- Ligging van het bedrijventerrein;
- Het type bedrijventerrein (aansluitend op de regionaal gebruikte indeling - (maak)industrieel en klassiek-gemengd)l;
- Belangrijkste vestigingen en verdeling banen naar sector
- De kernkwaliteiten en kernknelpunten
- Een korte omschrijving van het bedrijventerrein en de ontwikkelingen.

De situatie geldt per december 2020 ten tijde van de schouw.

Let op: Het aantal arbeidsplaatsen per bedrijventerrein en per sector is nog niet ingevuld, vanwege verschillen tussen bekende bronnen.

(maak) Industrieel
(watergebonden)

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	+	+	Omgeving
Schoon, heel & veilig	-	-/+	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	++	-/+	Samenwerking

Kerngegevens

Grootte: Ca. 23,2 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 0 ha (nog te ontwikkelen)
Leegstand: Onder frictie

Aantal arbeidsplaatsen: 290
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Consolideren

Bereikbaarheid: Slecht
Bushalte: 1,8 km

Tekst

Drutense Waarden

Drutsense Waarden (buitendijks) wordt ook wel het Excluton-terrein genoemd. Het bedrijventerrein is namelijk eigendom van betonfabriek Excluton en ook grotendeels door Excluton in gebruik.

Het Excluton-terrein had in totaal 16 vestigingen (stand 2018), waarvan vele dochtermaatschappijen van Excluton en Conpax.

Drie belangrijkste sterktes/kernkwaliteiten

- Watergebonden bedrijveterrein (sterke identiteit)
- Vestigingsmileu sluit aan bij behoefte gevestigde bedrijven
- Bereikbaarheid over weg en water

Drie belangrijkste knelpunten/opgaven

- Ligging in Natura 2000 gebied
- Buitendijks gelegen en daardoor onder invloed van specifieke regelgeing
- Momenteel geen ruimte voor het toevoegen van nieuwe watergebonden bedrijven

Overig relevant

- Bestemmingsplan vaststellen in 2020 t.b.v. uitbereiding bedrijfsactiviteiten Excluton
- Aantal niet rivier verbonden bedrijven neemt af t.b.v. groei Excluton
- Links van de blauwe brug mogelijke ruimte voor toevoegen van watergebonden terrein.
- Maximale milieucategorie – 5.1

Deest

Kerngegevens

Grootte: Ca. 26,2 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 0 ha (nog te ontwikkelen)
Leegstand: Onder frictie

Aantal arbeidsplaatsen: 320
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Optimaliseren

Bereikbaarheid: Redelijk
Bushalte: 1,5 km

(maak) industrieel

(watergebonden)

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	+	+	Omgeving
Schoon, heel & veilig	-	-/+	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	++	-/+	Samenwerking

Bedrijventerrein Deest ligt ten oosten van de kern van Deest aan de Waalbanddijk. Het bedrijventerrein bestaat uit een binnendijks en een buitendijks gedeelte, dat tevens beschikt over een kade.
Deest had in totaal 8 vestigingen (stand 2018) met in totaal 292 arbeidsplaatsen. De belangrijkste sectoren qua arbeidsplaatsen zijn industrie en groothandel.

Drie belangrijkste sterktes/kernkwaliteiten

- Veel werkgelegenheid
- Bijzonder aanbod aan bedrijven
- Veel ruimte op eigen terrein, relatief lage bebouwingsgraad

Drie belangrijkste knelpunten/opgaven

- Bewegwijzering sterk verouderd
- Ontsluiting via woonwijk
- Geen ruimte voor toevoegen nieuwe bedrijven

Overig relevant

- Er lopen plannen voor aanpak ontsluiting. Nieuwe ontsluiting is grotendeels al gerealiseerd. Laatste aansluiting an nieuwe ontsluitingsweg op Munnikhofsestraat wordt in 2021 gerealiseerd.
- Maximale milieucategorie – 3.1

(maak) industrieel

(watergebonden)

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	+	+	Omgeving
Schoon, heel & veilig	-	-/+	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	++	-/+	Samenwerking

Kerngegevens

Grootte: Ca. 12,3 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 0 ha (nog te ontwikkelen)
Leegstand: Onder frictie

Aantal arbeidsplaatsen: 160
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Consolideren

Bereikbaarheid: Redelijk goed
Bushalte: 0,7 km

Haven

Ten noorden van Druten, aan de Waal, is het bedrijfsterrein van de Gerlien van Tiem gelegen. Deze scheepswerf heeft de ruimte volledig in eigen gebruik. Ten oosten van de scheepswerf bevindt zich een recreatief ontwikkelgebied. Aan de Veerdam is de oude haven opgeknapt als aanlegplaats voor passanten en ingericht voor vermaak en verblijf met een horecaboot en camperplaatsen.

Drie belangrijkste sterktes/kernkwaliteiten

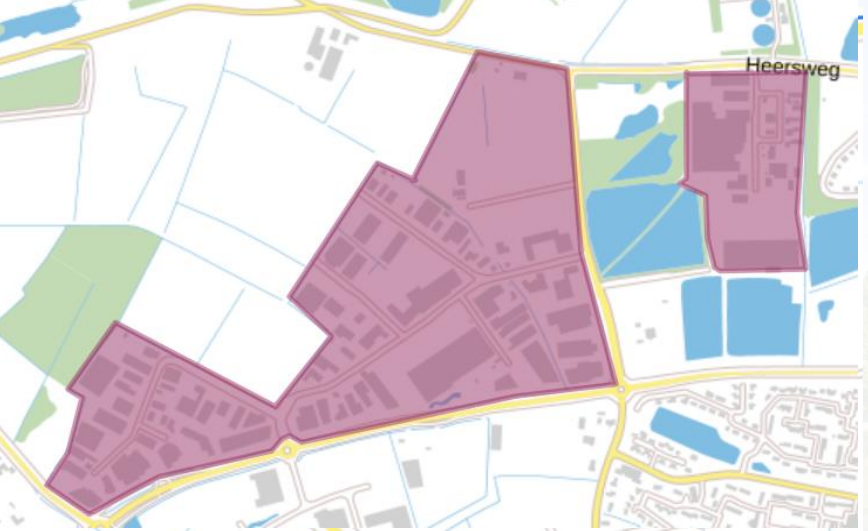
- Recreatieve en toeristische aantrekkingskracht Veerdam
- Watergebonden bedrijventerrein (van Tiem en Wijgula)
- Goede onderlinge samenwerking ondernemers

Drie belangrijkste knelpunten/opgaven

- Bereikbaarheid (groot vrachtverkeer)
- Veerdam niet hoogwatervrij
- Geen ruimte meer voor groei

Overig relevant

- Het naastgelegen Rodruza terrein heeft op dit moment geen gebruiker. Mogelijke kans voor herontwikkeling / transformatie.
- Maximale milieucategorie – 5.1

Klassiek-gemengd

(met woon- en kantoorfunctie)

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	-	-	Omgeving
Schoon, heel & veilig	-	-/+	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	-/+	++	Samenwerking

Kerngegevens

Grootte: Ca. 43,3 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 5,7 ha (nog te ontwikkelen)
Leegstand: Boven frictie

Aantal arbeidsplaatsen: 900
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Verbeteren

Bereikbaarheid: Redelijk
Bushalte: 0,8 km

Westerhout

Industrieterrein Westerhout ligt aan de westzijde van de kern van Druten. Het terrein bestaat uit drie onderdelen:

- Westerhout Noord, met gemengde bedrijvigheid
- Westerhout Het Erfgoed, gericht op woon-werkkavels; en
- Voormalig Vion-terrein, dat door herstructurering opnieuw beschikbaar is. Deze locatie heeft max. milieucategorie 5.1.

Westerhout had in totaal 120 vestigingen (stand 2018), waarvan de meeste in de sector detailhandel/autohandel. De belangrijkste sectoren qua arbeidsplaatsen zijn vervoer, opslag en communicatie en industrie.

Drie belangrijkste sterktes/kernkwaliteiten

- Er is nog uitgeefbare ruimte (5ha voormalig VION terrein) maar in particulier bezit
- Gemengd terrein (bedrijven en bedrijfswoningen)
- Ruim bestemmingsplan

Drie belangrijkste knelpunten/opgaven

- Kans op wateroverlast en hittestress
- Uitstraling panden varieert sterk
- Interne infrastructuur onduidelijk

Overig relevant

- Er mag in het totaal 4.000 m2 marktruimte PDV worden toegevoegd. Hierna geen mogelijkheid tot vestiging perifere detailhandel groter dan 1.500 m2 na 2021 (RPW).
- Diversiteit milieu categorieën bedrijven
- Ondernemers staan open voor duurzaamheidsmaatregelen.
- Maximale milieucategorie – 5.1

Klassiek-gemengd

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	+	+	Omgeving
Schoon, heel & veilig	+	+	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	+	+	Samenwerking

Kerngegevens

Grootte: Ca. 12,3 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 0 (nog te ontwikkelen
Leegstand: Boven frictie

Aantal arbeidsplaatsen: 190
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Optimaliseren

Bereikbaarheid: Redelijk
Bushalte: 0,5 km

Westerhout-Zuid

Westerhout-Zuid aan de westzijde van de kern van Druten, tegenover Industrieterrein Westerhout. Het terrein ligt eveneens aan de van Heemstraweg. Westerhout-Zuid is het nieuwste bedrijventerrein in de gemeente Druten en heeft nog uitgeefbare grond.
Westerhout-Zuid had volgens de Provinciale WerkgelegenheidsEnquête (PWE) in 2018 in totaal 9 vestigingen met een totaal van 194 arbeidsplaatsen. De belangrijkste sectoren qua arbeidsplaatsen zijn groothandel, vervoer, opslag en communicatie

Drie belangrijkste sterktes/kernkwaliteiten

- Veilig ondernemen (KVO en collectieve beveiliging)
- Hoge organisatiegraad ondernemers (parkmanagement)
- Goede en mooie uitstraling (beeldkwaliteitplan)

Drie belangrijkste knelpunten/opgaven

- Parkeren op eigen terrein onder druk door groei
- Ontbreken van veilige fietsontsluiting op het terrein
- Weinig gevarieerde ontspanningsmogelijkheden tijdens (lunch)pauze op het bedrijvenpark aanwezig.

Overig relevant

- Ligging nabij Natura 2000 (PAS)
- Bestemmingsplanactualisatie is in gang gezet.
- Maximale milieucategorie – 3.1

Klassiek-gemengd

(met woon-, zorg-, onderwijs- en kantoorfunctie)

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	-	-	Omgeving
Schoon, heel & veilig	-	-/+	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	-/+	-/+	Samenwerking

Kerngegevens

Grootte: Ca. 23,2 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 0 ha (nog te ontwikkelen)
Leegstand: Rond frictie

Aantal arbeidsplaatsen: 340
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Transformeren

Bereikbaarheid: Redelijk
Bushalte: 0,1 km

Kerkeland

Kerkeland ligt nabij het centrum van Druten, aan van de van Heemstraweg. Er is sprake van een mix van maatschappelijke functies kantoor-gerelateerde bedrijvigheid, woon-werkkavels, woningen, maar ook enkele grootschalige bedrijven.
Kerkeland had in totaal 43 vestigingen (stand 2018), waarvan de meeste in de sectoren detailhandel/autohandel, gezondheidszorg en bouwnijverheid. De belangrijkste sectoren qua arbeidsplaatsen zijn onderwijs en gezondheidszorg.

Drie belangrijkste sterktes/kernkwaliteiten

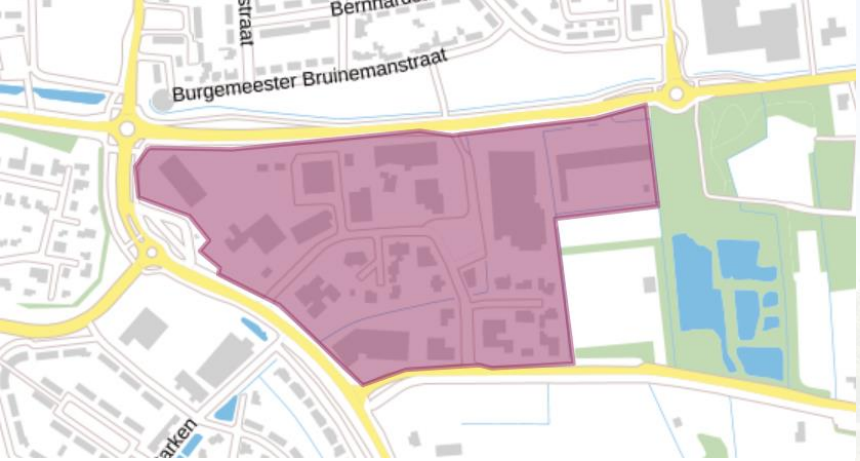
- Onderscheidt zich in clustering van functies op gebied van gezondheidszorg en welzijn.
- Nabij centrum / tegen kern Druten aan
- Combinatie wonen-werken

Drie belangrijkste knelpunten/opgaven

- Interne bereikbaarheid (infrastructuur niet ingericht voor grootschalige transportbewegingen)
- Uitsraling panden wisselt sterk
- Botsende functies (grootschalige bedrijvigheid in een wijk met woningen en school)

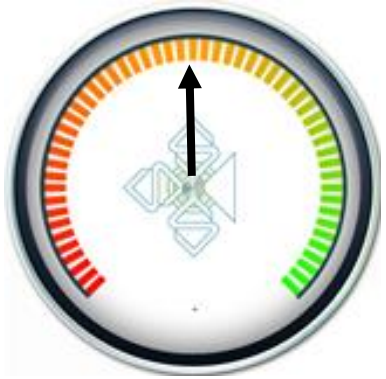
Overig relevant

- Steeds meer woonfuncties door ligging tussen kern Druten en Tichellande. Het gebied (met name het noordelijk deel) leent zich door aansluiting op bestaand woongebied erg goed voor transformative naar wonen. Wel rekening houden met bestaande bedrijven (milieuzonering etc).
- Maximale milieucategorie – 3.1

Klassiek-gemengd

(met woon-, zorg- en kantoorfunctie)

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	-/+	-/+	Omgeving
Schoon, heel & veilig	-	-/+	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	-/+	-/+	Samenwerking

Kerngegevens

Grootte: Ca. 8,7 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 0,4 ha (nog te ontwikkelen)
Leegstand: Onder frictie

Aantal arbeidsplaatsen: 620
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Verbeteren

Bereikbaarheid: Redelijk
Bushalte: 0,2 km

Klepperheide

Klepperheide ligt nabij het centrum van Druten, aan de kruising van de van Heemstraweg en Scharenburg,die de aansluiting op de Maas en Waalweg (N322) vormt. Het terrein is een mix van maatschappelijke functies, woonhuizen, kantoren en industriefuncties.

Klepperheide had in totaal 40 vestigingen (stand 2018), waarvan de meeste in de sector zakelijke dienstverlening en gezondheidszorg. De belangrijkste sectoren qua arbeidsplaatsen zijn de zakelijke dienstverlening, bouw en financiële instellingen.

Drie belangrijkste sterktes/kernkwaliteiten

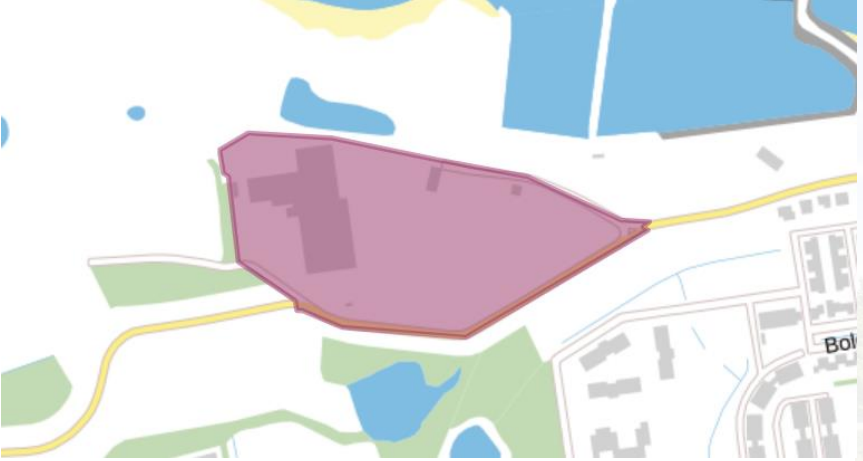
- Bereikbaarheid
- Op enkel pand na goede uitstraling
- Geen zware industriefuncties

Drie belangrijkste knelpunten/opgaven

- Overlast door menging van functies
- Verloedering van een aantal panden
- Verbetering samenwerking ondernemers

Overig relevant

- Plannen voor een regionaal HOV knooppunt
- Meerdere pandeigenaren met wensen tot verkleuring naar wonen op locaties die zeer geschikt zijn voor kantoorfuncties.
- Maximale milieucategorie – 2.0

(maak) industrieel

(niet in gebruik)

- -| - | -/+ | + | ++

Infrastructuur	-	+	Omgeving
Schoon, heel & veilig	-	-	Vestigingsmilieu
Ruimtegebruik	-	-	Samenwerking

Kerngegevens

Grootte: Ca. 5,8 ha
Uitgeefbare ruimte: Ca. 0 ha (nog te ontwikkelen)
Leegstand: n.v.t.

Aantal arbeidsplaatsen: n.v.t
(Bron: PWE2020)

Ontwikkelstrategie: Transformeren

Bereikbaarheid: -
Bushalte: -

Rodruza

Rodruza heeft op dit moment geen gebruiker. Deze voormalige steenfabriek is een belangrijke transformatielocatie. De ligging en omgevingskwaliteiten zijn dusdanig goed dat het een potentiële ontwikkellocatie is voor de toekomst, bijvoorbeeld op het gebied van toerisme en recreatie, wonen en/of waar verschillende functies bij elkaar komen. De ontsluiting is echter al wel een probleem waar de haven last van heeft.

Sterkte

- Relatief **hoog aantal hectares bedrijventerrein** (140ha)
- **Hoge beoordeling vestigingslocatie** bedrijventerreinen (m.n. uitstraling pand, bereikbaarheid per auto en fiets)
- **Divers aanbod bedrijventerreinen** (watergebonden, hoge milieucategorie, met en zonder bedrijfswoningen, gemengd)
- **Bereidheid** ondernemers voor **nemen duurzaamheidsmaatregelen** (m.n. energieopwekking en –verbruik en samenwerking)
- **Parkmanagement** Westerhout-Zuid
- Ruim 37% van **werkgelegenheid** vindt plaats op bedrijventerreinen
- Regionaal Programma Werklocaties geeft **heldere kaders en afspraken** (ook voor bijv. detailhandel, onderschikt, internetretail bij meer dan >1500m2 etc.)

Zwakte

- **Beperkte samenwerking tussen bedrijven** / op **bedrijventerreinen**
- **Behoefte** aan **versterken digitale infrastructuur**, maar onvoldoende zicht op mogelijkheden
- **Verouderde bewegwijzering** naar en op bedrijventerreinen en **verbetering openbaar groen** wordt gevraagd
- **Beperkte uitbreidingsmogelijkheden** op bestaande locaties
- **Ontbreken profilering** enkele bedrijventerreinen
- Aansluiting en samenwerking tussen **onderwijs en bedrijfsleven** is nog (te) beperkt (m.n. praktisch)
- **Kwaliteit/uitstraling** van panden en omgeving op enkele locaties Kerkeland/Klepperheide en Westerhout
- Schrapopgave PDV (volgens RPW) leidt tot **beperkte mogelijkheden nieuwe PDV-branches** in Druten

Bedrijventerreinen

Kans

- Toenemende **vraag** en **belang watergebonden bedrijvigheid** in kader van duurzaamheid, circulariteit en mulitmodaliteit
- Grote **regionale vraag bedrijfskavels** (zowel groot- als kleinschalig)
- **Provinciale** en **regionale** aandacht en programmering (ook financieel?) voor **duurzame energie**, **circulariteit**
- Toename **smart logistics** biedt kansen voor kleinschalige distributieconcepten en lastmile logistiek

Bedreiging

- Toenemende **woningbouwopgave** in regio **verdringt bedrijventerreinfunctie**
- Landelijke **wet- en regelgeving** (stikstof, PAS, PFAS) zorgt voor **beperkingen in ontwikkelingen**
- Meer thuiswerken leidt tot **verandering ruimtegebruik kantoor/bedrijfsruimte** met mogelijke leegstand tot gevolg
- **Financiële situatie gemeenten** onder druk door corona en toename taken

04

Bouwsteen 4: Centrum

4.1 Druten centrum

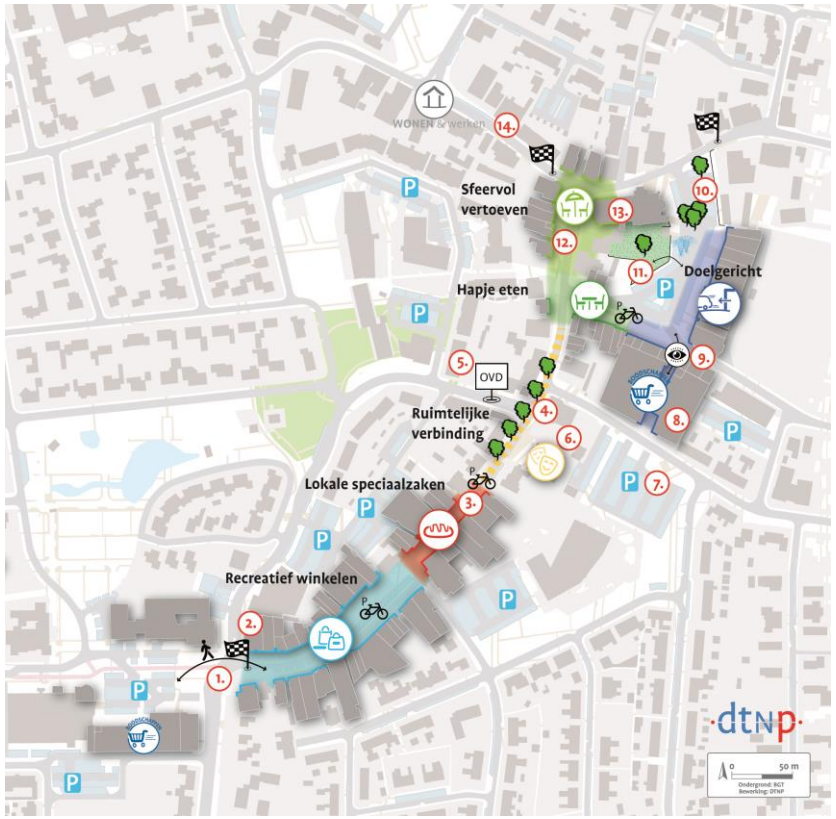
Het dorp Druten vervult de centrumfunctie in de gemeente en beschikt over diverse voorzieningen als winkels, horeca, zorgvoorzieningen en cultuur. Voor de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van de gemeente is het belangrijk dat dit voorzieningenniveau in stand blijft en misschien zelfs versterkt wordt. Het toekomstperspectief hiervoor is goed.

De Markt als evenementenplein

De Markt is het centrale plein in Druten, waar zich ook de kerk bevindt. Het plein wordt voornamelijk gebruikt als parkeerplaats, waardoor sfeer, gezelligheid en ruimte voor terrassen ontbreekt. Wel wordt dit gedeelte gebruikt voor evenementen en de weekmarkt op vrijdag. Op de Markt zijn enkele winkelketens gevestigd, zoals Hema, Bruna en Bakker Bart. Ook is hier aanbod van horeca. Aandacht gaat uit naar het versterken van dit gebied door middel van het toevoegen van horeca en terrassen.

Hogestraat met (recreatief) winkelaanbod

De Hogestraat is de winkelstraat in Druten en bevat voornamelijk (recreatief) winkelaanbod uit verschillende branches. De leegstand is laag, wat positief is voor de uitstraling van het centrum. De straat is een lint van circa 500 meter en tevens een éénrichtingsweg met parkeermogelijkheden aan één zijde (zie figuur rechts). Enkele panden zijn getransformeerd tot woningen, wat ervoor zorgt dat omliggende winkels en horeca geen profijt hebben van winkelend publiek. Ook verslechtert dit de verbinding met de Markt. Aandacht gaat dan ook uit naar het versterken van de verbinding tussen deze twee gebieden. Kansen worden gezien op het gebied van toevoeging van maatschappelijke voorzieningen aan het centrum, zoals de bibliotheek.

Bron: Detailhandelsstructuurvisie en toekomstvisie Druten (Dtnp, 2021)

Supermarkten

Supermarkten worden gezien als een belangrijke trekker voor winkelgebieden. Druten bevat supermarkten uit verschillende segmenten die elkaar aanvullen en zich verspreid over het dorp bevinden. Drie supermarkten bevinden zich in het centrum: Plus, Jumbo en Aldi. De Albert Heijn is buiten het centrum aan de Scharenburg gevestigd. Ook zijn er nog diverse speciaalzaken met dagelijkse producten in het centrum gevestigd.

De overige dorpen zijn voor voorzieningen voornamelijk afhankelijk van Druten. Horssen bevat nog een dagwinkel met aanbod van dagelijkse producten en andere dorpen hebben enkele verszaken/kleine supermarkten.

Samenwerking

Sinds 2020 is er sprake van georganiseerde samenwerking in het centrum van Druten. Dankzij Stichting Ondernemersfonds Druten Centrum kan er gezamenlijk gewerkt worden aan een versterkt centrum door middel van promotie, evenementen en uitstraling van het gebied. Ondanks dat de samenwerking tussen ondernemers in het centrum van Druten goed is, is er wel behoefte aan samenwerking met andere ondernemers in de gemeente. In de praktijk blijkt dat de rol van de centrummanager een verbindende factor is om zo de samenwerking tussen ondernemers te begeleiden zodat er een sterke basis staat in 2022. Zo zou er gezorgd kunnen worden dat toeristen en recreatieve bezoekers ook een bezoek brengen aan het centrum van Druten, zoals bezoekers aan camperplaats de Veerdam of fietsers die het pondje over komen.

Centrum

Sterkte

- **Sterk aanbod Druten centrum**: veel dagelijks, mode & luxe en leisure/horeca-aanbod in centrum zorgt voor mogelijkheden recreatief bezoek
- **Centrummanager en centrum** management zorgen voor verbinding tussen ondernemers in het centrum
- Karakteristieke **uitstraling Hogestraat**
- **Veel parkeergelegenheid** in het centrum met goede bewegwijzering
- **Sterk** en **divers supermarktaanbod**
- Goede mix **formules en lokale authentieke winkels**
- **Weinig leegstand**
- Veel **evenementen** (Dickens Dag, Leste Mert, Dag van Druten)
- **Toiletvriendelijkste gemeente** van Nederland
- Drukbezochte **weekmarkt**

Zwakte

- **Sfeerbeleving markt** Druten (o.a. horecabeleving)
- Ontbreken **verbinding** (veel woningen) **Druten-centrum** leidt tot beperkter combinatiebezoek
- **Beperkte uitbreidingsmogelijkheden** voor **winkels met groot winkelvloeroppervlak** door tekort aan grote ruimten
- **Weinig samenwerking ondernemers onderling** en met **partijen buiten centrum**
- **Geen heldere positionering** centrum Druten
- Keuze voor functionaliteit (ruimte voor auto's) leidt tot **minder aantrekkelijk verblijfsgebied** centrum
- Weinig aandacht voor **duurzaam ondernemen**
- **Online nog niet sterk** zichtbaar en vindbaar

Kans

- **Toenemend draagvlak** in **gemeente** (aantal inwoners/huishoudens en inkomen)
- Toenemende **provinciale aandacht** voor **vitaliteit binnensteden** leidt tot extra ondersteuning
- Toenemende **aandacht** voor **cultuur** en **kunst** in **centra**
- **Toerisme** en **recreatie** is **groeimarkt** (ontwikkeling Veerdam en aanbod verblijfsaccommodaties buurgemeenten)
- **Toename** aantal overzettingen **fietsvoetveer**
- Van place to buy naar **place to stay**

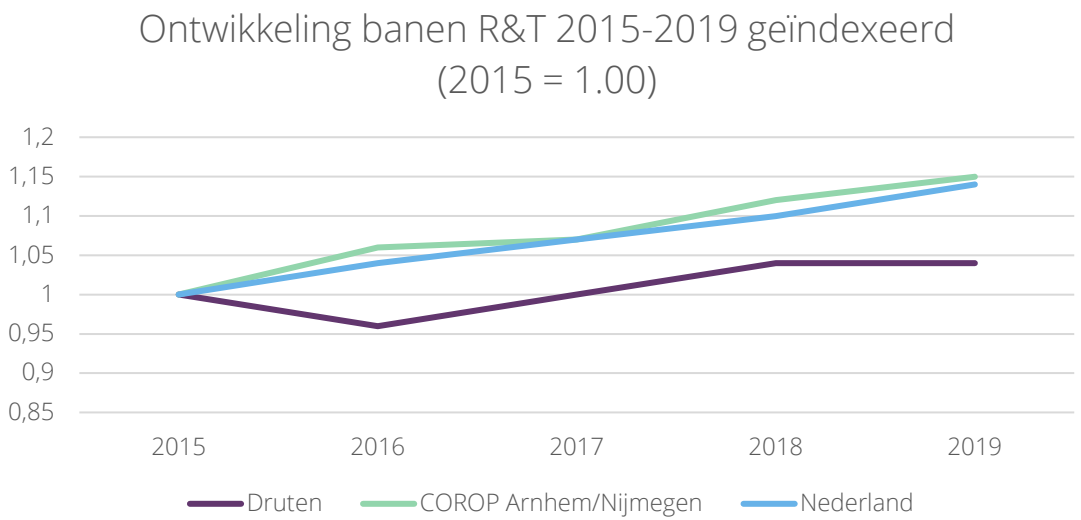
Bedreiging

- **Online winkelen** en **gevolgen corona** zetten **fysieke winkelvoorzieningen sterk onder druk**
- **Financiële situatie gemeenten** onder druk door corona en toename taken

05

Bouwsteen 5: Toerisme en recreatie

Werkgelegenheid toeristisch-recreatieve sector (LISA, 2020)

5.1 Dag- en verblijfsrecreatie in beeld

De volgende hoofdstukken gaan in op toerisme en recreatie in de gemeente Druten. Het aanbod in zowel dag- als verblijfsrecreatie wordt in beeld gebracht. Het recreatieaanbod in de gemeente Druten richt zich voornamelijk op natuurbeleving. Ook beschikt de gemeente over veel (Rijks)monumenten en cultureel erfgoed. Grote dagrecreatieve trekkers die bezoekers bovenregionaal aanspreken ontbreken echter in de gemeente.

Per 1.000 inwoners zijn er circa 20 banen in de recreatieve en toeristische sector te vinden in de gemeente Druten. De figuur links laat zien dat het aantal banen in deze sector sinds twee jaar op een constant niveau is. Dit laat zien dat er de afgelopen jaren geen grote ontwikkelingen zijn geweest in deze sector die geleid hebben tot een toename (of afname) in werkgelegenheid. In de regio en landelijk is er wel sprake van een toename van het aantal banen in deze sector.

5.2 De sector in beeld

Natuur belangrijke beeldbepaler

De gemeente Druten heeft een dagrecreatief karakter. Dankzij haar ligging aan de Waal, de dijken, uiterwaarden, groene omgeving en boomgaarden, zijn er verspreid over de gemeente diverse wandel- en fietsroutes te maken. Natuurreservaat Afferdense en Deestste Waarden aan de Waal is een gevarieerd natuurgebied en de QR-code route zorgt voor een cultuurhistorische fietsroute door het Land van Maas en Waal. In het Drutens Bosje en het Laakbos komen natuur en recreatie bij elkaar. De veerpont van Druten naar Dodewaard maakt het mogelijk om de Waal over te steken.

De ontwikkeling van de Veerdam heeft met diverse horecagelegenheden, zo'n 30 camperplaatsen met voorzieningen en een jachthaven gezorgd voor een sterk recreatiepunt aan de Waal. Ook zijn er bankjes geplaatst en vindt er jaarlijks het Veerdamfestival plaats. De Tabaksplant is met een midgetgolfbaan en diverse real-life spellen zoals 'wie is de mol' en 'monopoly-rally' een belangrijke trekker voor groepen en gezinnen. Bogerd is een cultureel centrum en bevat een theater en mogelijkheden voor vergaderingen en evenementen. Verder zijn er in de gemeente meerdere sportfaciliteiten te vinden, zoals de Gelenberg. Ook zijn er diverse boerderijwinkels te vinden met recreatief aanbod, zoals De Kleine Heerlijkheid waar workshops en arrangementen geboekt kunnen worden. Dit aanbod is echter voornamelijk een nevenactiviteit van de ondernemers.

Verspreid over het jaar worden verschillende jaarlijks terugkerende evenementen georganiseerd in de gemeente Druten. Voorbeelden zijn het Dickens Festijn, Leste Mert, Stormrun en 't Zeeltje. Deze evenementen zijn voornamelijk lokaal en gedeeltelijk regionaal georiënteerd.

Samenwerking

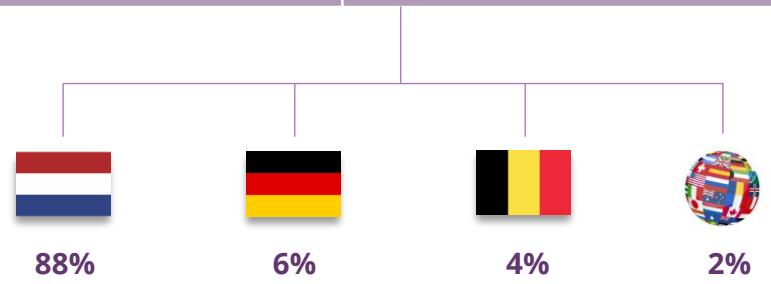
Op het gebied van samenwerking tussen ondernemers is nog winst te behalen. Op dit moment vindt er nauwelijks samenwerking plaats tussen verschillende ondernemers in de gemeente en binnen het Land van Maas en Waal. Terwijl samenwerking zorgt voor een elkaar versterkend recreatieaanbod.

Verblijfsrecreatief aanbod beperkt

In de gemeente Druten is een beperkt verblijfsaanbod aanwezig, voornamelijk kleinschalig. Er zijn geen accommodaties met grootschalige capaciteit, zoals hotels of recreatieparken.
In de tabel rechts is een overzicht van de verschillende typen verblijfsaanbod en de capaciteit per type te zien. In het totaal vonden er zo'n 16.500 persoonsovernachtingen plaats in Druten[10]. Door de ontwikkeling op de Veerdam is het aantal camperplaatsen toegenomen in de gemeente. De gemeente beschikt over één camping, die zich bevindt in Afferden. Op deze camping bevindt zich ook een groepsaccommodatie van Druten. In Deest is er een groepsaccommodatie aanwezig, het Uiversnest. Het merendeel van de overnachtingen in Druten vindt plaats op camperplekken en groepsaccommodaties. De meerderheid van de ondernemers verwacht een toename in omzet de komende drie jaar.

Het aanbod van verblijfsrecreatie ligt verspreid over de gemeente, er zijn geen specifieke clusters van aanbod (m.u.v. de Veerdam). Aanbieders zijn over het algemeen het hele jaar rond geopend (met uitzondering van de camping).

TYPE VERBLIJFSAANBOD	AANTAL LOCATIES	CAPACITEIT
CAMPING	1	25 PLAATSEN
BED & BREAKFAST	8	45 BEDDEN
APPARTEMENT/ PARTICULIERE VAKANTIEWONING	3	19 BEDDEN
GROEPSACCOMMODATIE	2	48 BEDDEN
CAMPERPLAATS	1	32 CAMPERPLAATSEN
TOTAAL PERSOONSOVERNACHTINGEN	**16.500 PER JAAR**	

10 *Druten heft geen toeristenbelasting, waardoor er vanuit gemeente geen centrale administratie is op persoonsovernachtingen. Het aantal persoonsovernachtingen is gebaseerd op interviews met eigenaren in combinatie met kengetallen. Naar verwachting is het aantal persoonsovernachtingen de afgelopen jaren iets toegenomen, vanwege enkele uitbreidingen van accommodaties. Ook heeft de ontwikkeling van camperplaats Veerdam voor een stevige impuls gezorgd.*

5.3 Doelgroepen en leefstijlen

Inzicht in de behoeften van doelgroepen aan de hand van leefstijlen

Om een beeld te krijgen van de doelgroepen die in de gemeente Druten wonen en recreëren, wordt gebruik gemaakt van de Leefstijlvinder. Dit model heeft op basis van verschillende behoeften en motieven onderscheid gemaakt tussen zeven verschillende soorten recreanten in Nederland. Op deze manier is inzichtelijk op welke manier de inwoners van Druten en uit de regio willen recreëren. Daarnaast is op basis van interviews met lokale ondernemers een beeld gevormd van de bezoekers aan Druten. Met andere woorden:
wie komt er, waar vandaan en waarom naar Druten?

Plezierzoeker (Druten 14% t.o.v. 12% van de Nederlanders)
Houden van feesten en op pad gaan met vrienden. Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd.

Harmoniezoeker (Druten 15% t.o.v. 13% van de Nederlanders)
Vrije tijd is tijd voor het gezin, de familie of vrienden. Zijn pas echt blij, als iedereen in het gezelschap tevreden is.

Avontuurzoeker (Druten 6% t.o.v. 11% van de Nederlanders)
Deze avontuurlijke en creatieve recreanten zijn voor veel in, zolang het een nieuwe ervaring is of bijdraagt aan hun zelfontwikkeling.

Stijlzoeker (Druten 14% t.o.v. 12% van de Nederlanders)
Stijlzoekers gaan ervoor: in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op.

Verbindingszoeker (Druten 17% t.o.v. 18% van de Nederlanders)
Zetten zich graag in voor anderen. Daarnaast genieten ze van natuur en knusse sfeer.

Inzichtzoeker (Druten 15% t.o.v. 16% van de Nederlanders)
Willen dingen leren en ervaren, in de natuur en met culturele activiteiten.

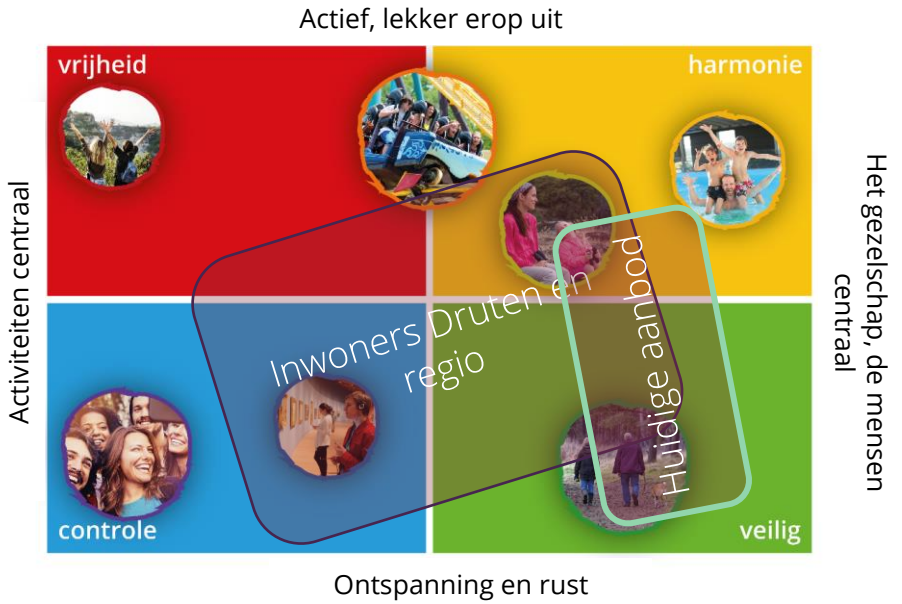
Rustzoeker (Druten 19% t.o.v. 19% van de Nederlanders)
Houden recreatie graag letterlijk en figuurlijk dicht bij huis. Ze zijn het liefst in de eigen, vertrouwde omgeving.

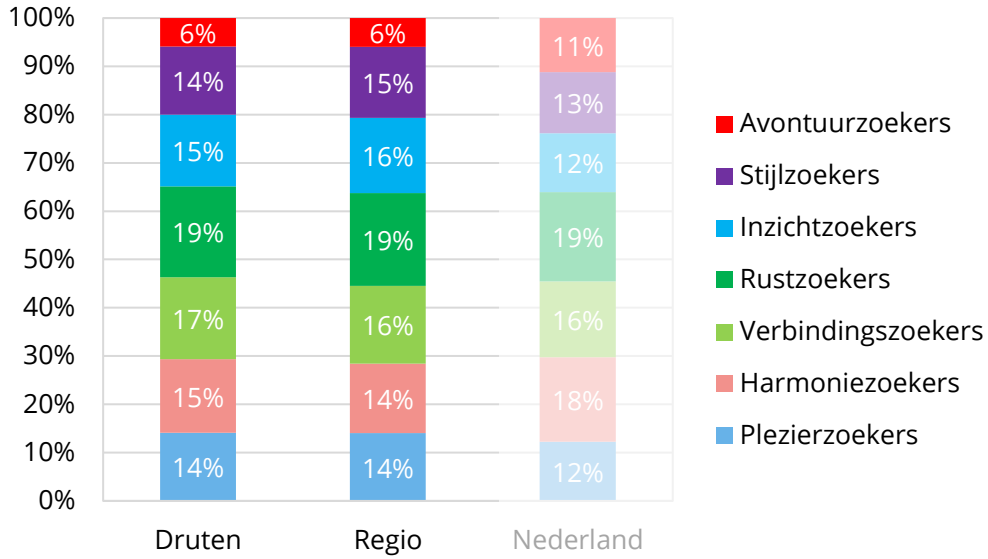
Inwoners en regio zijn een belangrijke doelgroep

De inwoners van Druten en uit de omgeving vormen een belangrijke doelgroep voor dagrecreatieve sector. Een grote meerderheid van bezoekers aan deze sector woont op minder dan een halfuur reistijd. Met behulp van de Leefstijlvinder kunnen de belangrijkste behoeften en motieven van inwoners van Druten en uit de regio met elkaar en met het landelijk gemiddelde vergeleken worden. De figuur rechts laat zien dat voornamelijk de leefstijlen **Rustzoekers** en **Verbindingszoekers** vertegenwoordigd zijn in Druten en de regio. Kernwaarden voor deze doelgroepen zijn: privacy en rust, geen verrassingen, dichtbij huis, ontspanning, natuur, op de fiets of wandelend.

Dagrecreatieve aanbod is beperkt

Deze kernwaarden komen goed overeen met het huidige dagrecreatieve aanbod in Druten. Echter laat dit ook een belangrijk gemis zien: voor een groot deel van de leefstijlen (avontuurzoekers, stijlzoekers, inzichtzoekers, plezierzoekers en harmoniezoekers) is er weinig tot niks te doen in Druten. Dit is een gemiste kans. Als het toeristisch aanbod beleefbaar wordt gemaakt, zorgt dit voor meer bezoeken.

Overzicht Leefstijlen in Druten, regio en Nederland. Bron: leefstijlvinder.nl

Bezoekers verblijfsaccommodaties

Om een beeld te vormen van de motieven en behoeften van bezoekers buiten de regio, vormen gesprekken met lokale ondernemers de basis. **Verblijfsgasten** in Druten zijn met name stellen, waarvan de meerderheid senioren zijn. Ze genieten van de rust en groene omgeving en komen om te fietsen of te wandelen. Deze doelgroep verblijft voornamelijk in kleinschalige verblijfsrecreatie zoals Bed&Breakfast's.

Als naar de **herkomst** van de bezoekers wordt gekeken, valt op dat er in Druten voornamelijk bezoekers uit eigen land komen (88%). Een klein gedeelte van de bezoekers komt uit Duitsland (6%) en België (4%). Het aandeel zakelijke overnachtingen is beperkt in Druten.

De belangrijkste **bezoekreden** in Druten is de omgeving en de natuur: de Waal, dijken, uiterwaarden, boomgaarden en de bijbehorende fiets- en wandelpaden. Druten maakt deel uit van verschillende fietsknooppunten en wandelroutes, wat ervoor zorgt dat bezoekers uit heel Nederland het gebied bezoeken. Hierbij is ook de verbinding met Nijmegen belangrijk (Romeinen, WO2). Als ze de mooie omgeving en natuur hebben leren kennen, keren ze regelmatig op een later moment nog een keer terug naar het gebied.

Toerisme en recreatie

Sterkte

- **Groene gemeente** met **aantrekkelijk landschap** (groen en water) voor **natuurbeleving**
- Vanuit **historisch DNA** veel (cultureel en industrieel) **erfgoed** en **karakteristieke panden** (bv. Boldershofkapel, kerken, oude rechtbank of steenfabriek/keramische industrie)
- **Veerdam** vormt **toeristische trekpleister**, **cluster** activiteiten en **fietsvoetveer**
- Ruimte voor **nevenactiviteiten agrarische ondernemers**
- Veel **evenementen** (Dickens Dag, Leste Mert, Dag van Druten, Zeeltje Festival)
- BooQI als **toeristische informatieboekje** op zakformaat

Zwakte

- **Geen uitgesproken toeristische profilering**
- **Beperkt verblijfsaanbod** zorgt voor laag aantal overnachtingen in gemeente
- **Beperkt dagrecreatief aanbod** (bijv. trekkers of slechtweervoorzieningen) waardoor er voor bezoekers niet veel te doen is (bijv. jongeren, groepen, gezinnen etc.)
- **Bereikbaarheid per OV** is **beperkt** (kortingspas voor ouderen niet geldig)
- Spagaat **oriëntatie, marketing en promotie**
- Weinig tot **geen verbinding** tussen **toeristisch-recreatief aanbod** in Druten en omgeving
- **Bereikbaarheid Veerdam** onder druk op **piekmomenten**
- **Beperkte** en **versnipperde informatievoorziening recreatief-toeristisch aanbod** (zowel offline als online) en kernkwaliteiten groen-blauw (landschap, cultuurhistorie) worden nog weinig in de etalage gezet
- **Basis niet overal op orde** (beperkte fietspaden, voorzieningen dijk Tiel-Nijmegen, verwijzingen naar centrum)

Kans

- Vrijetijdseconomie is **groeimarkt**, **toename binnenlands toerisme** (short-breaks) en **recreëren in de regio**
- **Vergrijzing** zorgt voor **toename markt 65+'ers** (toenemende koopkracht, mobiliteit o.a. door elektrische fiets)
- Vrijetijdseconomie als **alternatieve invulling VAB's**; toenemende vraag naar recreatie-activiteiten die passen in buitengebied (bv. streekwinkels etc.)
- **Campertoerisme** en **fietstoerisme** zijn groeimarkten
- Toenemende vraag **nieuwe vormen van toerisme** (duurzaam toerisme, digital detox, zorgtoerisme) biedt kansen voor cross-sectorale verbindingen
- **Groeiende zakelijke markt** zorgt voor behoefte bijzondere locaties
- Regionale promotie en arrangementsvorming **fietsstreek Maas & Waal**
- **Regionale programma's** gericht op versterken bieden kansen om regionaal aan te haken
- Behoefte **authenticiteit, onthaasten, zingeving** passen bij Druten

Bedreiging

- Toenemende **binnenlandse concurrentie** o.a. **van evenementen en** vergelijkbare **fietsgebieden**
- **Verstedelijking** zet **aantrekkelijkheid landschap onder druk**
- **Cultureel aanbod** en **voorzieningen** onder (**financiële**) **druk**
- **Sterke toeristische profilering** door **West Maas & Waal**, zwakke profilering Wijchen en Beuningen t.a.v. Land van Maas en Waal
- **Financiële situatie gemeenten onder druk** door corona en toename taken

06

Bouwsteen 6: Buitengebied

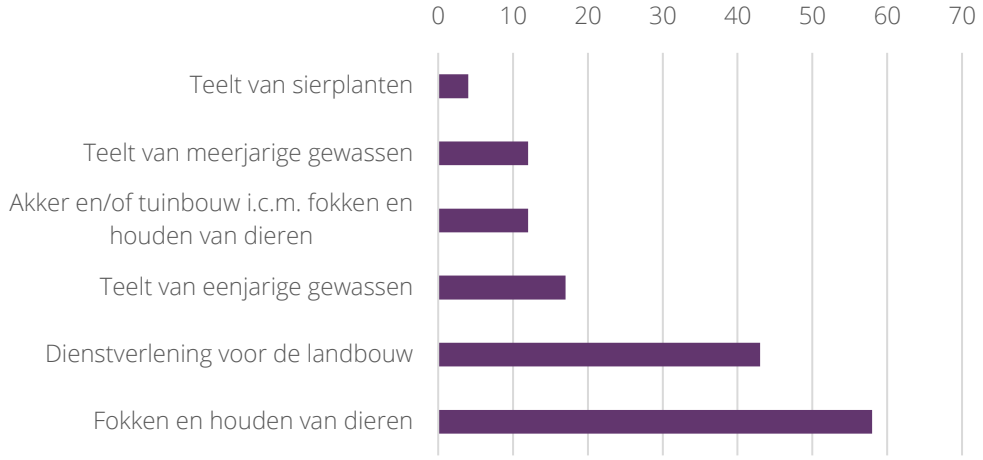
6.1 Buitengebied in beeld

Ondernemers in het buitengebied van de gemeente Druten zijn georganiseerd via ZLTO Maas en Waal (samen met gemeente West Maas en Waal). Circa 80 % van de ondernemers in Druten is lid van ZLTO. De figuur rechtsboven laat zien dat er een diverse agrarische structuur is in de gemeente Druten. Het grootste gedeelte van de ondernemingen houdt zich bezig met veeteelt, waarvan voornamelijk melkvee en varkens. De teelt van eenjarige gewassen richt zich voornamelijk op teelt van granen, peulvruchten en zaden, bij meerjarige gewassen gaat dit voornamelijk om appels en peren. Het aantal banen in deze sector neemt de afgelopen gestaag af.

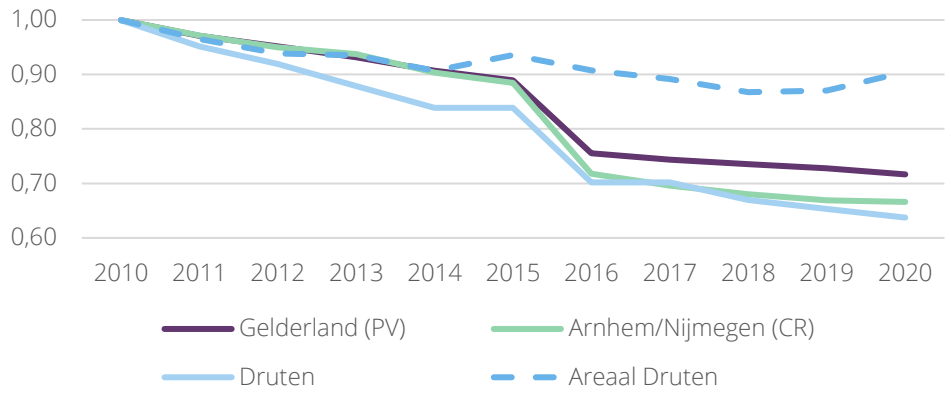
Aantal ondernemingen neemt af, areaal blijft gelijk

De figuur rechtsonder laat zien dat het aantal landbouwbedrijven de afgelopen tien jaar afneemt, zowel in Druten, als in de Regio Arnhem/Nijmegen en de provincie Gelderland. Het areaal van de landbouwbedrijven in Druten blijft echter redelijk stabiel, wat laat zien dat er sprake is van schaalvergroting in de landbouw. Landelijke trends laten deze ontwikkeling van schaalvergroting ook zien en het is vaak een strategie van ondernemers om op lange termijn te kunnen voortbestaan. Door toenemende eisen van de overheid, moeten boeren steeds meer en hogere investeringen doen. Om rendabel te kunnen blijven is schaalvergroting vaak een van de weinige opties. Ook wordt er tegenwoordig vaak gezocht naar alternatieve inkomstenbronnen, zoals aanbod van horeca, of dag- of verblijfsrecreatie.

Aantal ondernemingen agrarische activiteit Druten (bron: vastgoeddata)

Ontwikkeling aantal landbouwbedrijven en areaal geïndexeerd (2010 = 1.00) (CBS)

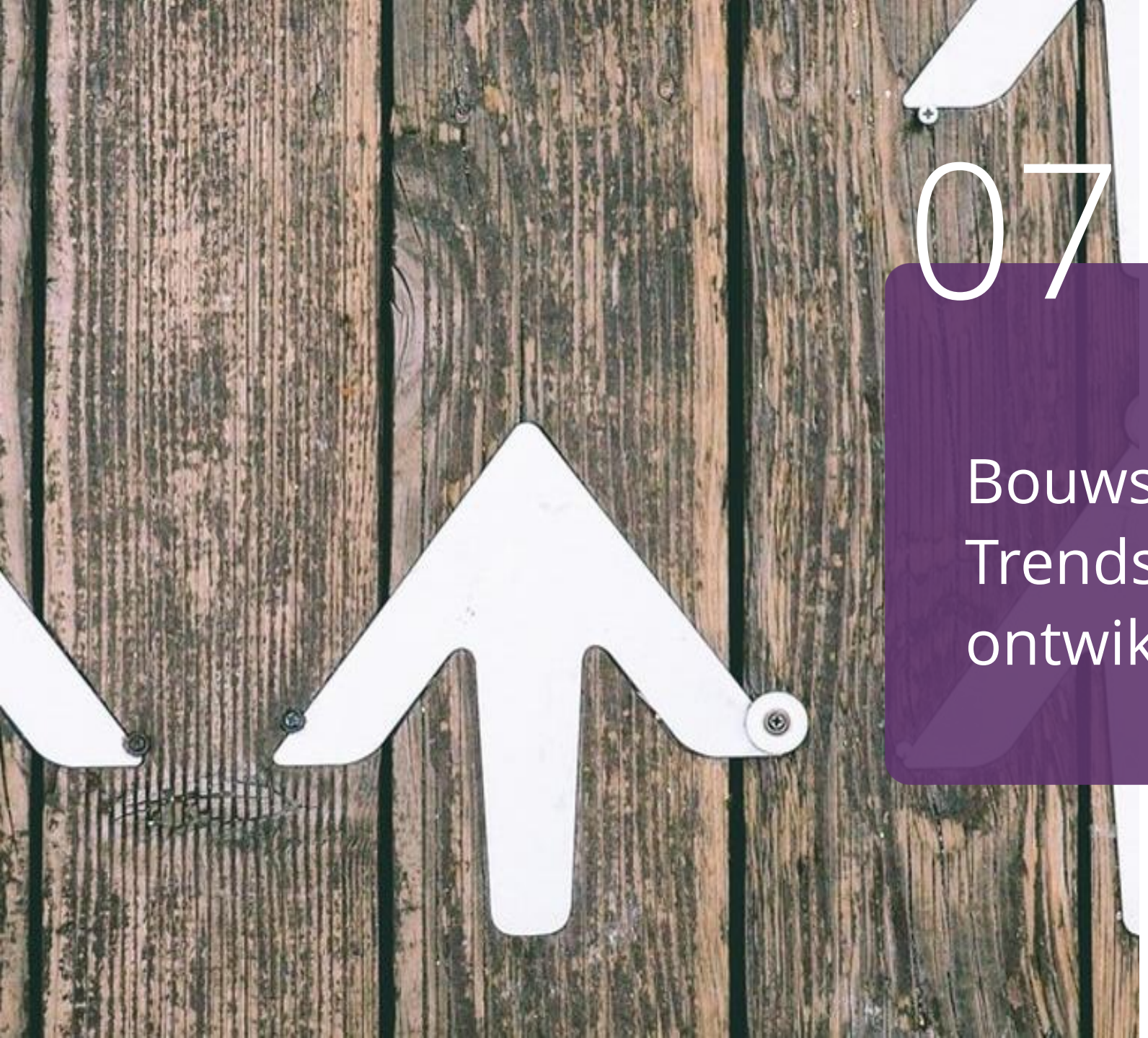
Opgaven buitengebied

De belangrijkste opgaven voor het buitengebied zijn:

- **Schaalvergroting of transformatie.** Met de logische vervolgvraag als er voor transformatie wordt gekozen: hoe wordt er omgegaan met de vrijkomende agrarische bebouwing? Momenteel is het beleidskader vanuit Rivierenland het vigerende beleid, maar vanuit de sector komen signalen dat dit beleid te krap en te weinig flexibel is. Door de strenge regelgeving is het aantal aanvragen beperkt. Ontwikkelruimte voor verbreding van de activiteiten vormt hierbij een belangrijk onderdeel.
- **Huisvesting arbeidsmigranten.** Anno 2021 wordt er gewerkt aan een nieuw kader voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Het is duidelijk dat arbeidsmigranten onmisbaar zijn voor de agrarische sector in Druten en goede huisvesting is daarbij een vereiste.
- **Duurzaamheid.** De agrarische sector is bij uitstek een sector waar al jaren wordt gewerkt aan duurzaamheid en circulariteit. Hier zijn we trots op. Met de Gebiedscoöperatie Maas en Waal is een samenwerkingsverband ontstaan tussen gemeente en bewoners/ondernemers om regie te houden op de ontwikkeling en realisatie van energieprojecten.
- **Veiligheid.** Ondermijning en verkeersveiligheid zijn een zorgpunt. Op het moment dat bedrijven stoppen, leegstand ontstaat of financiële problemen ontstaan ligt ondermijning op de loer. Er is weinig zicht op ondermijnende activiteiten en met de centrale ligging in Nederland vormt dit een gevaar. De verkeersveiligheid ligt vooral op de binnenwegen onder druk. Agrarisch verkeer, fietsers/wandelaars en auto's komen elkaar tegen op smalle wegen met onveilige bermen, wat soms tot hachelijke situaties leidt.

07

Bouwsteen 7: Trends en ontwikkelingen

Krapte op de arbeidsmarkt

We spreken van krapte op de arbeidsmarkt als de vraag naar werk groter is dan het aanbod. Werkgevers hebben dan veel vacatures die ze niet kunnen vullen. In de huidige situatie is dat met name in de zorg, ICT en andere technische werkvelden.

Voor Druten is de krapte op de arbeidsmarkt een zeer herkenbare trend, met name binnen de zorg en technisch opgeleiden. Een voorbeeld van een huidig initiatief is het TechLokaal, met de opgave om kinderen al op de bassischool kennis te laten maken met techniek. Daarna zet dit door op de middelbare school. Hierdoor raken ze meer betrokken bij de mogelijkheden in de technische sector.

Aantrekkelijkheid van het dorp

De sfeeraspecten (het niet-tastbare product van een stad) en de productaspecten (het tastbare product) vormen over het algemeen het 'overall imago' van een stad.

De steden en dorpen met het sterkste overall imago zijn de steden die hoog scoren op sfeer- en productaspecten. Opvallend is dat een historische binnenstad én een breed en aantrekkelijk cultuuraanbod, hoog in het vaandel staan.

Druten kan inspelen op de kunst, cultuur en het erfgoed dat het bezit om het 'overall imago' te verbeteren en de aantrekkelijkheid van Druten te vergroten.

Economie

Next economy

Next economy houdt een dynamische economie in die ervan uit gaat dat economische veranderingen het gevolg zijn van het aanpassingsgedrag van producenten en consumenten aan maatschappelijke en technologische veranderingen.

In Druten kan men hier goed op in spelen vanuit meerdere perspectieven, zowel vanuit de bedrijven terreinen gezien de robotisering als vanuit het centrum met de trend in digitalisering en online verkoop.

Vergrijzing (sectorspecifiek)

De groep 65+’ers neemt sterk toe de komende jaren. Dit biedt kansen voor zowel dagrecreatie als verblijfsrecreatie en de combinatie hiervan.

Hierbij kunnen aanbieders in Druten inspelen op de behoeften van deze doelgroep (hoge kwaliteit, bereikbaar, hoge service, makkelijk informatie). Dagrecreatief aanbod moet aansluiten op verblijfsaanbod (zoals short-breaks) en de aantrekkelijke en uitgebreide landschappen in Druten, met wandel- en fietsnetwerk, in Druten biedt een goede basis voor verzilvering van deze doelgroep .

Toerisme en recreatie

Behoefte aan hoge kwaliteit

In combinatie met belevingseconomie zorgt ervoor dat een goed verhaal en concept steeds belangrijker wordt. Luxe, comfort, een persoonlijke touch en flexibiliteit zijn belangrijke waarden hierin.

Zo kunnen lokale geschiedenis, kunst en cultuur of de agrarische sector van Druten zorgen voor extra beleving. Ga maar eens na welk gedeelte u van uw vakantie doorvertelt. Slapen bij de boer of overnachten op de heide in luxe plaggenhutten zijn manieren om aanbod in de toekomst aan te laten sluiten bij steeds hogere kwaliteitseisen van de consument, ook binnen Druten.

Ontwikkeling van nevenactiviteiten

Agrarische bedrijven hebben het lastig. Er worden steeds meer regels opgelegd door de overheid en bedrijfsopvolging is niet meer zo vanzelfsprekend als vroeger. Het agrarisch gebied is dan ook volop in transitie.

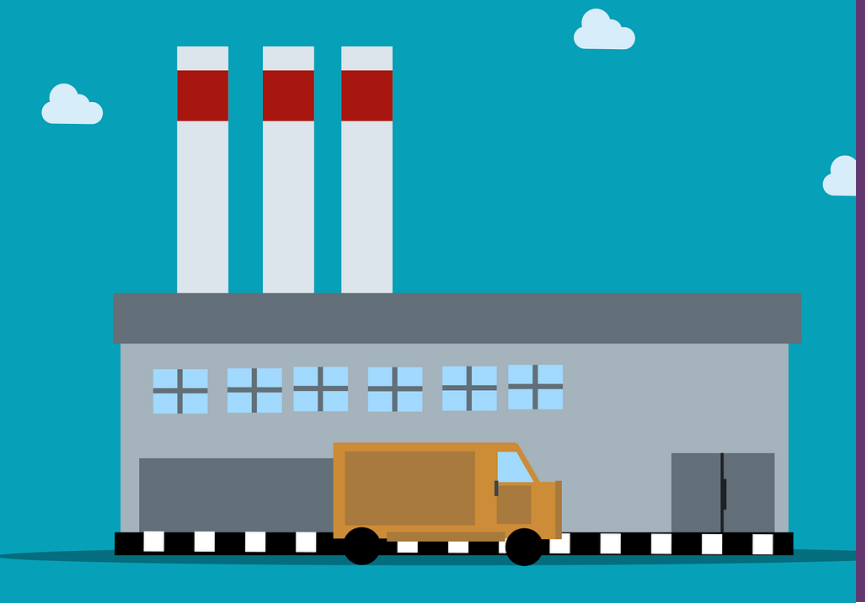
Ook in Druten biedt toerisme mogelijkheden voor agrarische bedrijven om aanvullende inkomsten te genereren, of een volledige transitie naar toerisme door te gaan. Hierbij is het belangrijk om te realiseren dat dit niet voor iedereen is weggelegd. Het is aan gemeente om te bepalen wanneer dit wel/ niet mogelijk is. Op dit moment worden hier wel mogelijkheden voor geboden.

Logistieke verdozing

De grote distributiecentra, die vaak op blokkendozen lijken, bieden banen en economische kansen. Ze zijn big business. Maar ze verlagen ook de kwaliteit en uitsraling van het landschap,

Druten heeft aantrekkelijke landschappen, waardoor het vinden van de juiste afweging in de logisiteke verdozing binnen het landschap van belang is.

Bedrijventerreinen

Robotisering

De arbeidsmarkt verandert. Robotisering – het proces waarbij werkzaamheden worden overgenomen door robots – vindt op grote schaal plaats. In sommige sectoren meer dan in andere, maar niemand kan er echt omheen. Ook in de logistiek wordt een sterke automatiserings- en robotiseringsslag verwacht. Dit betekent een toenemende ruimtevraag. Dit hangt samen met een hoogwaardige digitale infrastructuur, met glasvezel.

Ook in Druten speelt een hoogwaardige digitale infrastructuur, met glasvezel en een goede mobiele bereikbaarheid een belangrijke rol, voor vraag en aanbod van personeel en de kwaliteit voor de vestigingslocatie.

Verduurzaming circulariteit

De circulaire economie gaat er vanuit dat producten van nu de grondstoffen zijn voor later: na gebruik kunnen producten gedemonteerd worden en de materialen opnieuw gebruikt. Productiebedrijven zoeken in toenemende mate een plek bij elkaar om reststromen uit te wisselen. Het zijn niet alleen de grote bedrijven, er is ook vraag naar kleinere, goedkopere ruimtes in/aan randstedelijk gebied, waar starters en scale-ups in de circulaire economie verbindingen kunnen leggen.

Druten kan hier een voorbeeld voor zijn. Enkele grote bedrijven (zowel agrarisch als industrie) die hier een inspiratierol in kunnen vervullen.

Duurzaamheid en vergroening

Er is groeiende aandacht voor en bekendheid/ betrokkenheid met duurzaamheid. Het belang van dit thema groeit binnen vele sectoren. Ook binnen centra van steden en dorpen is dit een belangrijk aandachtspunt, mede ook om sfeer aan te brengen.

Voor Druten is de vergroening van het centrum, met name de markt, een optie om de dorpssfeer te verbeteren. Het maakt het centrum groener en kan zorgen voor een gezellige sfeer tijdens de markt, en in zijn algemeenheid.

Onderscheidend zijn

In de detailhandel zijn onderscheidende concepten steeds belangrijker. Onder andere door de komst van online winkelen is de concurrentie groot. Een beleving toevoegen aan het winkelconcept kan hierin belangrijk zijn. Dit geldt ook voor dorpscentra.

Ondernemers in Druten horen elkaar te inspireren om deze beleving toe te voegen aan het aanbod, denk aan het kunst en cultureel aanbod dat Druten heeft. Wellicht kunnen de evenementen hier ook een rol in spelen. Anderzijds kunnen experience-shops ook kansrijk zijn voor bijvoorbeeld een koppeling met de agrarische sector, bijvoorbeeld een pluktuin of fruittocht.

Centrum

Digitalisering

De economie en de arbeidsmarkt veranderen. Mede door de digitalisering groeit het belang van innovatie. De ene sector is gevoeliger voor de dynamiek dan de andere sector.

In het centrum van Druten is vraag naar betere samenwerking tussen de verschillende ondernemers. Corona heeft deze vraag versterkt. Digitalisering kan hier een rol in spelen, door middel van het opzetten van een platform voor ondernemers binnen Druten. Dit kan een versterkende werking hebben op het centrum en biedt kansen om ook in deze tijd de samenwerking te verbeteren.

SEINPOST ADVIESBUREAU B.V.
Brugstraat 1A
5211 VS 's Hertogenbosch

088 - 210 02 00
info@seinpost.com
www.seinpost.com

Lars Pijlman
Brigitte Huisman
Luc van den Boogaart
Demi Karssen

SEINPOST
ADVIESBUREAU